

Europa-
Kommissionen

PANORAMA

EFTERÅR 2016 / NR. 58

En EU-dagsorden for byerne

PUGLIA
HAR STORE
AMBITIONER

STØTTE
TIL DEN
CIRKULÆRE
ØKONOMI

Regionalpolitik
og Bypolitik

PANORAMA

LEDER	03	COHESIFY OG EUROPÆISK IDENTITET	36
DAGSORDEN FOR BYER.....	04	KAMPAGNEN EUROPE IN MY REGION	38
REGIOSTARS-FINALISTER	10	INTERVIEW MED MARJORIE JOUEN	40
FLERE MIDLER TIL MECKLENBURG-VORPOMMERN.....	14	MOOC: FORKLARING AF EU-FINANSIERING.....	42
STØTTE TIL DEN CIRKULÆRE ØKONOMI.....	16	NYHEDER [KORTE NYHEDER].....	43
REGIONAL INNOVATION I FINLAND.....	20	BESLAGLÆGGELSER FRA MAFIAEN.....	45
PORTUGAL PRIORITERER INVESTERINGER.....	21	PORTAL HJÆLPER SMV'ER MED BÆREDYGTIGT TRANSPORTPROJEKT	46
FINANSIERING AF VIRKSOMHEDER I LANGUEDOC.....	23	PROJEKTER FRA GRÆKENLAND OG ØSTERSØREGIONEN.....	48
STOCKHOLMS BÆREDYGTIGE BYUDVIKLING	24	KORT: ADGANGSFORHOLD AD LANDEVEJEN.....	50
FANGET PÅ KAMERA FRA SLOVENIEN.....	26	DAGSORDEN	52
KONFERENCE OM INTELLIGENTE REGIONER.....	28		
PUGLIA TILTRÆKKER OPMÆRKSOMHED	30		

04

10

36

46

I denne udgave ...

Velkommen til efterårsudgaven af *Panorama* 2016. Hovedartiklen i dette nummer ser på EU's dagsorden for byerne, som blev fastlagt i Amsterdampagten, der blev vedtaget denne sommer. Vi ser på dagsordenens planer om at forbedre livet for byboere i hele EU. Vi kigger også på, hvordan Kommissionens nye pakke med foranstaltninger, der skal fremme den cirkulære økonomi, vil hjælpe til at reducere affaldsmængden og fremme bæredygtighed. Denne gang handler vores dybdegående dækning af en europæisk region om Puglia i Italien og indeholder et interview med regionens præsident samt et udvalg af de seneste vellykkede projekter.

Desuden ser vi på udvikling af intelligente specialiseringsstrategier, mens afsnittet »Med dine egne ord« giver ordet til

interessenter fra Finland, Frankrig, Tyskland, Portugal og Sverige. Projektafsnittet indeholder bidrag fra Østersøområdet og Grækenland, mens den store projektartikel går mere i dybden med en grøn mobilitetsløsning i Nederlandene.

God fornøjelse med læsningen.

Ana Paula Laissy

ANA-PAULA LAISSY

Chef for kommunikationsafdelingen, Generaldirektoratet for Regionalpolitik og Bypolitik, Europa-Kommissionen

LEDER

Der er sket en hel del i perioden 2007-2013: Vi blev ramt af den største økonomiske og finansielle krise, Unionen nogensinde har set, vi sagde velkommen til tre nye EU-medlemsstater, og vi vedtog et ambitiøst sæt af mål, som skulle nås inden 2020: Europa 2020-strategien.

For at vurdere hvordan samhørighedspolitikken har tilpasset sig til disse krævende omstændigheder, udgav Kommissionen for nylig resultaterne af en evaluering af regionalpolitikken i perioden 2007-2013.

Evalueringen blev udført af uafhængige eksperter, som interviewede over 3000 støttemodtagere og 1000 ansatte i de forvaltningsmyndigheder, som havde ansvaret for at gennemføre programmerne, og den viste, i hvor høj grad midler fra EU har indvirkning på økonomien.

I løbet af 2007-2013 blev der investeret 270 mia. EUR via den Europæiske Fond for Regionaludvikling og Samhørighedsfonden. Disse midler udgjorde en vital finansieringskilde for mange medlemsstater og så meget som 20-50% af tilgængelig kapitalinvestering i mange lande; i en enkelt medlemsstat var det endda 57% (Ungarn).

Evalueringen viste, at disse investeringer støttede 250 000 SMV'er og var med til at skabe 1 million arbejdspladser mellem 2007 og 2013, hvilket svarer til en tredjedel af nettojobskabelsen i EU i denne periode. Desuden forventes det, at der for hver investeret euro genereres 2,74 EUR i yderligere BNP i 2023.

Disse positive virkninger når ud til alle EU-regioner og medlemsstater og forbedrer borgernes levestandard på områder som for eksempel transport, energieffektivitet, uddannelse og sundhedsydelser.

Evalueringen var også en lejlighed til at udpege muligheder for forbedring. Den bekræftede for eksempel vores formodning om, at der var brug for tydeligere mål og systemer til måling af fremskridtene og evaluering af resultaterne af programmerne.

Der er allerede handlet på disse områder i 2014-2020-reformen. Desuden gøres der hele tiden en indsats — fra Kommissionens og medlemsstaternes politiske beslutningstagers side — for yderligere at forbedre den resultatorienterede tilgang i vores politik i fremtiden.

For det vigtigste er at levere resultater — at gøre livet bedre for 500 millioner europæiske borgere.

I denne udgave af *Panorama* kan du læse mange konkrete eksempler og historier fra den virkelige verden samt beretninger fra personer, der er direkte involveret i samhørighedspolitikken, som viser, hvordan EU-midler kan bidrage til dette mål. ■

CORINA CREȚU

EU-kommissær med ansvar for regionalpolitik

Partnerskaber til forbedring af byområder

Den 30. maj vedtog ministrene med ansvar for byansvar Amsterdampagten, som fastsatte EU's dagsorden for byerne. Den 24. juni blev den endeligt godkendt af Det Almindelige Råd. Målet er at begynde at samarbejde med alle interessenter på lige grundlag for at forbedre Europas byer og forstæder.

Byområderne, som er hjemsted for de fleste europæiske borgere og drivkraften i EU's økonomi, vil nyde godt af en innovativ, samarbejdende tilgang til udvikling og gennemførelse af politikker med lokalt fokus og samtidig en markant europæisk dimension. Ved at stifte partnerskaber mellem byforvaltninger, medlemsstater, EU-institutioner og andre interessenter, herunder NGO'er og virksomheder, vil vores dagsorden for byerne støtte den økonomiske og sociale udvikling i Europa.

Formålet er at give borgerne nye muligheder, forbedre deres livskvalitet og tage fat på centrale bymæssige udfordringer, lige fra beskæftigelse og social inklusion til mobilitet, miljø og klimaforandringer.

Intelligent, bæredygtig og inklusiv

Den Europæiske Union er et af de mest urbaniserede områder i verden. Over 70% af Europas borgere bor i byer, forstæder eller lignende byområder — et tal, som FN forventer vil stige til 80% i 2050. Over 70% af alle arbejdspladser i Europa

findes i byområder, og mere end 80% af befolkningen i alderen 25-64 år med en videregående uddannelse bor i byer.

Derfor vil byudviklingen have en betydelig indvirkning på den økonomiske, sociale og miljømæssige udvikling i hele Europa, og den vil spille en stor rolle med hensyn til opfyldelse af målsætningerne i Europa 2020-strategien for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst.

Byer og forstæder er imidlertid også hjemsted for udfordringer som for eksempel ghettodannelse, arbejdsløshed og fattigdom. Dagsordenen for byerne anerkender derfor byernes rolle i at tackle nogle af Europas mest presserende socioøkonomiske problemer, og den bygger på den vigtige rolle, som myndighe-

KOMMER SNART...

Rapporten om europæiske byers tilstand

Rapporten om europæiske byers tilstand, Byer der viser vejen til en bedre fremtid, viser, hvordan byerne bidrager til at opnå EU's mål og strategier. Byerne spiller en central rolle, når det gælder at fremme innovation og uddannelse, støtte social integration og reducere drivhusgasudledninger. Det understreger byernes ressourceeffektivitet, og med de rigtige forvaltningssystemer kan dette styrkes yderligere. Denne rapport er skabt for at støtte EU's dagsorden for byerne og den nye dagsorden for byerne. Den vil blive lanceret i oktober i Bruxelles.

^ Bratislava, Slovakia

derne i byerne spiller, da de ofte er det myndighedsniveau, der er tættest på borgerne.

EU-kommissær for regionalpolitik Corina Crețu siger: »Byerne er omdrejningspunktet for kreativitet og drivkraften i den europæiske vækst, men de står over for store udfordringer som for eksempel social eksklusion, luftforurening og arbejdsløshed. Vi er nødt til at tackle disse problemer sammen. At vi har en dagsorden for byerne viser, at vi sætter bymæssige problemstillinger højere på vores dagsorden og er klar til at lytte mere til vores byer, når det handler om, hvad der virker for dem, og hvad der skal forbedres.«

Dagsordenen for byerne opretter 12 partnerskaber, som hver involverer 15 til 20 interessenter, der samarbejder på lige vilkår om at tage fat på 12 prioriterede emner.

På den socioøkonomiske front omfatter disse prioriteringer at skabe arbejdspladser og uddannelsesmuligheder i den lokale økonomi, at bekæmpe fattigdom i byerne, at tage fat på problemerne med boliger og mobilitet samt at skabe initiativer, der støtter integration af immigranter og flygtninge. Miljømæssige udfordringer er også et vigtigt fokuspunkt, herunder bæredygtig arealudnyttelse, udvikling af den cirkulære økonomi, klimatilpasning, anvendelse af energi samt luftkvalitet.

Desuden vil der være fokus på andre problemstillinger som f.eks. overgangen til en digital økonomi, ansvarlige offentlige indkøb og tværfaglige temaer såsom mindre og mellemstore byer, overgang mellem landlige og bymæssige områder eller innovation.

12 PRIORITEREDE TEMAER

- > Arbejdspladser og kvalifikationer i den lokale økonomi
- > Fattigdom i byerne
- > Boliger
- > Inklusion af migranter og flygtninge
- > Bæredygtig anvendelse af land og naturbaserede løsninger
- > Cirkulær økonomi
- > Klimatilpasning
- > Energiomlægning
- > Mobilitet i byerne
- > Luftkvalitet
- > Digital omlægning
- > Innovative og ansvarlige offentlige indkøb

Målprojekter

Fire pilotpartnerskaber — med fokus på boligsituationen, integration af immigranter og flygtninge, fattigdom og luftforurening — er allerede søsat, og andre skal efter planen iværksættes i løbet af det kommende år.

Amsterdam koordinerer for eksempel projektet med fokus på inklusion af migranter og flygtninge. Initiativet bygger på lokalsamfundenes vilje og kapacitet til at integrere, og det vil have fokus på boligsituationen, kulturel integration, udbuddet af offentlige tjenester, social inklusion, uddannelse og arbejdsmarkedsindsatser samt skabelse af muligheder for anden- og tredjegerationsindvandrerfamilier. >

- ▼ Regionsudvalgets forum om EU's dagsorden for byerne i Amsterdam den 30. maj 2016: fra venstre mod højre: Raffaele Cattaneo, medlem af RU og formand for regionsrådet i Lombardiet, Corina Crețu, EU-kommissær med ansvar for regionalpolitik og Ronald Plasterk, indenrigsminister, Nederlandene.

Tre af Europa-Kommissionens generaldirektorater (Regionalpolitik og Bypolitik, Migration og Indre Anliggender samt Beskæftigelse, Sociale Anliggender, Arbejdsmarkedsforhold og Inklusion) deltager i det treårige projekt. Andre interessenter er organisationer som f.eks. EURO CITIES, Europæiske Kommuners og Regioners Råd (CEMR) og Det Europæiske Råd for Flygtninge og Personer i Eksil (ECRE), byerne Athen, Berlin, Helsinki og Barcelona samt medlemsstaterne Portugal, Italien, Grækenland og Danmark.

Nederlandene koordinerer også et pilotprojekt om luftkvalitet, der skal yde konkret hjælp til byer ved at undersøge betydningen af luftforurening i byområder og udarbejde retningslinjer for bedste fremgangsmåder ved gennemførelse af politikker. Desuden vil projektet forbedre byernes muligheder for at gennemføre miljøforordninger om luftkvalitet samt at få adgang til de tilgængelige midler på både nationalt plan og EU-plan.

Andre pilotinitiativer omfatter et projekt, der koordineres af Slovakiet, og som skal udvikle boliger af høj kvalitet til overkommelige priser, og et initiativ, der skal tackle udfordringerne ved fattigdom i byerne ved både at tage fat på fornyelse af de dårligste boligkvarterer og den socioøkonomiske integration af beboerne. Sidstnævnte samkoordineres af Belgien og Frankrig.

Alle projekterne involverer samarbejde mellem eksperter fra medlemsstaterne, Europa-Kommissionen, byerne, NGO'er og andre interessenter — som alle er ligeværdige partnere, der individuelt frit beslutter, i hvor høj grad de deltager.

En ny måde at arbejde på

Kommissær Crețu forklarer: »Det er ægte flerniveaustyring: EU's dagsorden for byerne ledes ikke af EU (fællesskabsretligt samarbejde), den ledes ikke af medlemsstaterne (mellemstatsligt), den ledes ikke af byerne og den ledes ikke af interessenterne. Det er en ny måde at arbejde på.«

FINANSIERING TIL BYER FRA DE EUROPÆISKE STRUKTUR- OG INVESTERINGSFONDE (ESI-FONDE)

I finansieringsperioden 2014-2020 er investeringer fra ESIF direkte målrettet byområder for at skabe bedre muligheder for bæredygtig mobilitet i byerne, fysisk, økonomisk og social sanering af udsatte lokalsamfund og større kapacitet til forskning og innovation:

ESF:

1,5 mia. EUR allokeret til bæredygtig byudvikling

URBACT:

96 mio. EUR til integreret byudvikling

Nyskabende foranstaltninger for byområder:

370 mio. EUR

Interreg Europe:

425 mio. EUR, med et betydeligt beløb til byer

ESPON:

49 mio. EUR, hvoraf en del er til studier af byer

^ Amsterdam, Nederlandene

» At vi har en dagsorden for byerne viser, at vi sætter bymæssige problemstillinger højere på vores dagsorden «

Corina Crețu, EU-kommissær med ansvar for regionalpolitik

Faktisk er denne dagsorden for byerne en metode til at tage fat på bymæssige problemstillinger på en mere direkte måde, så de forskellige organisationer og interessenter kan arbejde tættere sammen med byerne og dermed bede om mere hjælp fra byerne til at løse forskellige udfordringer. I sidste ende vil denne tilgang have en betydelig indflydelse på byudvikling og give borgerne konkrete resultater.

Byforvaltningerne er naturligvis i centrum for dagsordenen. De er som regel det myndighedsniveau, der er tættest på borgerne — deres første kontaktpunkt i mange forskellige situationer — og de offentlige instanser, som borgerne har mest regelmæssig kontakt med.

EU har ikke eksplicit kompetence vedrørende bypolitik, men mange EU-politikker gennemføres i byerne og af byerne. For eksempel har Europa-Kommissionens investeringsplan for Europa, som har til formål at tilvejebringe investeringer på mindst 315 mia. EUR over tre år som støtte til realøkonomien, en markant bymæssig dimension. Af dens 10 prioriteringer er de 7 tæt forbundet med byområder, lige fra forbedring af borgernes mobilitet og udvikling af energiinfrastruktur til støtte af små og mellemstore virksomheder, hvilket sætter skub i jobskabelsen og styrker den økonomiske vækst.

Det er af afgørende betydning, at der er markant efterspørgsel efter mere involvering fra EU's side i støtte af byudvikling. En offentlig høring, som blev gennemført i 2014, viste, at mange byer og interessenter gerne vil have Europa-Kommissionen til at være mere proaktiv på lokalt plan med henblik

på at hjælpe med at gøre politikkerne mere virkningsfulde og effektive og at kunne gennemføre dem med lavere omkostninger. Denne tilgang skulle afspejle Kommissionens nærhedsprincip og proportionalitetsprincip, ifølge hvilke EU skal koncentrere sin indsats om områder, hvor den kan gøre en reel forskel.

Hovedaktører

Kommissionen vil således spille en central rolle i udviklingen af EU's dagsorden for byerne ved at levere ekspertise, gennemføre aktioner og lette processen. Andre interessenter, der er involveret som ligeværdige partnere, er Europa-Parlamentet, Regionsudvalget, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, medlemsstater, byer og mange eksperter, NGO'er og virksomheder, som alle har udtrykt stærk opbakning til denne dagsorden for byerne.

Amsterdampagten anerkender også, at Den Europæiske Investeringsbank spiller en vigtig rolle i finansieringen af investeringer på områder, der dækkes af dagsordenen for byerne. Den tilvejebringer forskellige former for finansiering i byer via udlån, finansielle instrumenter, blanding af lån og tilskud til bymæssige investeringer samt ved at rådgive medlemsstater og byer. EIB kan deltage i partnerskaber i forbindelse med dagsordenen for byerne, og den vil deltage som observatør under møder, hvor resultaterne diskuteres.

Behovet for denne tilgang med flere niveauer og samarbejde illustreres af de mange måder, som offentlige politikker gen-

^ Under konferencen vedtog ministrene med ansvar for byanliggender Amsterdampagten, som fastsatte EU's dagsorden for byerne.

nemføres på. For eksempel fastlægger EU på området socialt boligbyggeri nogle regler, såsom bestemmelser vedrørende bygningernes energieffektivitet, men medlemsstaterne bestemmer antallet af sociale boliger, andre instanser kan yde finansiering, og det er i sidste ende byerne, der bygger boligerne og fordeler dem til beboerne. Derfor er det af afgørende betydning, at alle interessenter — fra EU-plan til lokalt plan og borgerne selv — inddrages i processen.

Ifølge samarbejdstilgangen, der er et centralt element i dagsordenen for byerne, vil alle interessenter, der har noget at bidrage med, få lejlighed til at gøre det, så det sikres, at ingen ekskluderes, og at procedurerne er gennemsigtige og tilgængelige for alle.

Mere effekt med lavere omkostninger

Denne tilgang er tæt forbundet med Kommissionens forpligtelse til bedre regulering, som er en strategi, der har til formål at sikre, at EU's politikker og love udarbejdes på en måde, så målene nås med de lavest mulige omkostninger.

Dagsordenen for bedre regulering sikrer, at en politik udarbejdes, gennemføres og revideres på en åben, gennemsigtig måde, på grundlag af de bedste tilgængelige oplysninger og understøttet af bidrag fra interessenter. Desuden vurderer Kommissionen den forventede og faktiske effekt af politikker, lovgivning og andre vigtige foranstaltninger på alle trin i politikcyklussen — fra planlægning til gennemførelse, evaluering og efterfølgende revidering.

I forbindelse med EU's dagsorden for byerne betyder det, at de handlingsplaner, der udarbejdes af partnerskaberne, skal fokusere på en mere effektiv og sammenhængende gennemførelse af eksisterende EU-politikker i byerne på forskellige områder som f.eks. miljø, transport og beskæftigelse. Kommissionen vil også fokusere på at lette adgangen til EU-midler samt at forbedre videnbasen om bymæssige problemstillinger og udveksling af bedste fremgangsmåder.

» Det er ægte flerniveaustyring. Det er en ny måde at arbejde på. «

Corina Crețu, EU-kommissær med ansvar for regionalpolitik

I tråd med denne tilgang vil en »one-stop-shop« i form af en internetplatform på Europa-webstedet udgøre et enkelt kontaktpunkt for byer og interessenter, der søger fuldstændige, pålidelige og specifikke oplysninger om EU's initiativer for byerne.

Kommissær Crețu siger: »Indtil nu har byerne ikke været involveret i udarbejdelsen af vores politikker i tilstrækkelig grad og ikke mobiliseret godt nok til at kunne udnytte dem,

for eksempel vedrørende EU-midler. Det laver vi nu om på med EU's dagsorden for byerne. Vi kan gøre vores politikker mere virkningsfulde og effektive og gennemføre dem med lavere omkostninger.«

FÅ MERE AT VIDE

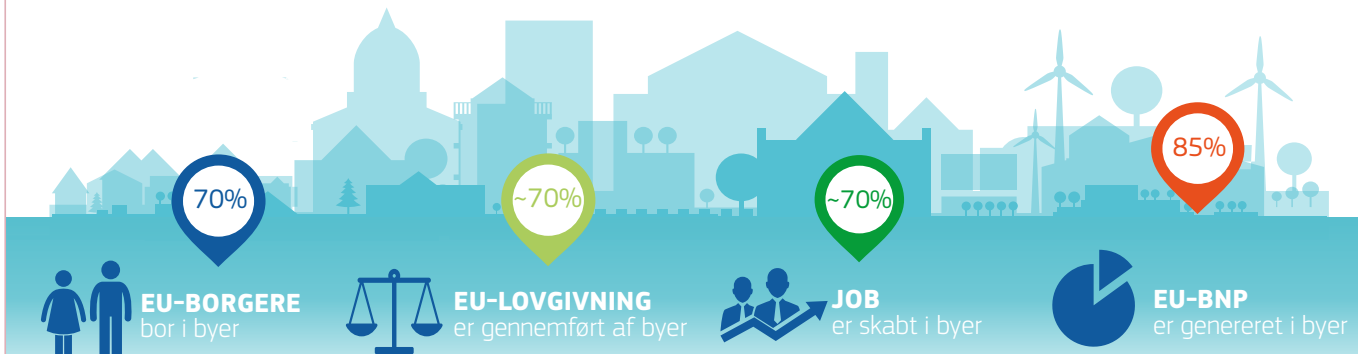
<http://urbanagendaforthe.eu/>

<http://urbanagendaforthe.eu/pactofamsterdam/>

EU Urban Agenda: <http://europa.eu/!nc84Rf>

EU'S DAGSORDEN FOR BYERNE

SAMARBEJDE OM
BEDRE BYER

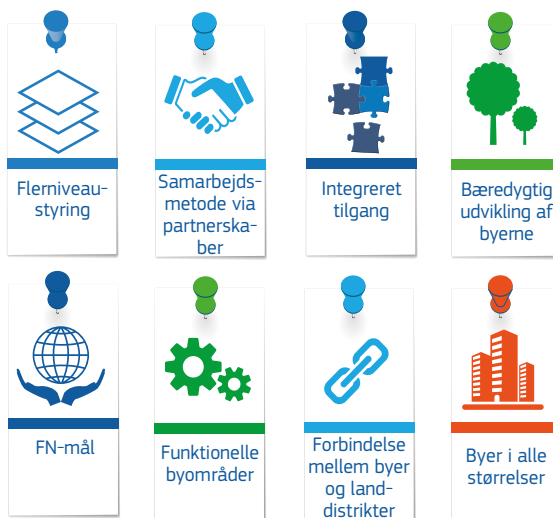
MÅL

“Kommissionen vil spille en aktiv rolle og fortsætte sin opbakning til gennemførelse af dagsordenen for byerne”

Corina Crețu
EU-kommissær med ansvar for regionalpolitik

HOVEDPRINCIPPER

12 PRIORITEREDE EMNER

PARTNERSKABER, DER ALLEREDE ER I GANG

TIDSLINJE

RegioStars Awards 2016: 23 projekter i finalen

Endnu en gang har dette års RegioStars Awards sat spotlight på Europas bedste regionale projekter. Ekspertjuryen har udvalgt 23 finalister fra 14 medlemsstater blandt de 104 ansøgninger, der blev indsendt. Statuerterne vil blive overrakt til vinderne den 11. oktober i løbet af den europæiske uge for regioner og byer 2016.

I ÅR KUNNE DE FORVALTENDE MYNDIGHEDER INDSENDE PROJEKTER I FEM PRISKATEGORIER:

INTELLIGENT VÆKST: Nye muligheder i den globale økonomi

BÆREDYGTIG VÆKST: Cirkulær økonomi

INKLUSIV VÆKST: Integrerede boligvilkår — opbygning af inklusive samfund

CITYSTAR: Innovative løsninger for bæredygtig byudvikling

EFFEKTIV FORVALTNING: At gøre en forskel med anderledes forvaltning.

FINALISTERNE

INTELLIGENT VÆKST

1. **BRIDGE: Region Västra Götaland, Sverige (Den Europæiske Fond for Regionaludvikling — EFRU)**

BRIDGE-programmet blev udviklet for at hjælpe den svenske medikotekniske industri med at ekspandere til det internationale marked. De 27 deltagende medikotekniske initiativer og opstartsvirksomheder fik en bedre forståelse for markedet og en køreplan for udvikling af nye markeder.

<http://www.sahlgrenskasciencepark.se/>

2. **Københavns cleantech-klynge: Region Hovedstaden (EFRU)**

Cleantech-projektet fokuserede på at sikre intelligent vækst, innovation og samarbejde blandt danske cleantech-virksomheder og videninstitutioner. Klyngen skabte 1096 arbejdspladser, støttede 126 opstartsvirksomheder og har efter at være fusioneret med danske Lean Energy Cluster nu over 170 medlemmer. <http://cleancluster.dk/>

3. **Crossroads: Interreg Belgien og Nederlandene (EFRU)**

Crossroads-projektet skabte et bæredygtigt samarbejde mellem virksomheder og forskningsinstitutioner på tværs af grænsen mellem Belgien og Nederlandene. De 150 deltagende virksomheder organiserede 25 grænseoverskridende innovationsprojekter, 13 undersøgelser af gennemførlighed og 40 eksperimenter, som resulterede i introduktionen af adskillige nye produkter og processer på markedet.

<http://www.crossroadsproject.eu/>

4. InfectoGnostics Research Campus Jena: Thüringen, Tyskland (EFRU)

At kunne diagnosticere og identificere infektioner hurtigt kan redde liv. Som resultat af et langvarigt, tværfagligt samarbejde udviklede teknikere og videnskabelige medarbejdere innovative og mere effektive og salgbare patientnære diagnostiske test vha. fotonik. <http://www.infectognostics.de/>

5. Basilicata på kortet: Basilicata, Italien (EFRU)

Projektet satte sig for at genoplive regionens økonomi ved at styrke lokale SMV'ers tilstedeværelse på de internationale markeder. Det blev gjort ved at indføre innovative produktionsprocesser og modernisere udvalgte industrisektorer image. Over 20 arrangementer blev afholdt, tre regionale mærker blev søsat og mere end 200 produkter blev introduceret på udenlandske markeder. <http://www.sviluppobasilicata.it/>

BÆREDYGTIG VÆKST

1. Bruxelles' Greenbizz: Hovedstadsregionen Bruxelles, Belgien (EFRU)

Dette »miljøvenlige væksthuse for nye virksomheder« støtter iværksætterprojekter og opstartsvirksomheder ved at tilbyde fuldt udstyrede kontorer, værkstedsområder og administrative tjenester. De foreløbige resultater er lovende, og inden for tre til fire år forventes belægningsgraden at stige til 90%, hvilket skaber ca. 200 jobs. <http://www.greenbizz.brussels/en/>

2. Centro Bio: Bioindustrier, bioraffinaderier og bioprodukter: Centro, Portugal (EFRU)

Dette innovationsområde hjælper landdistrikter med at blive mindre afhængige af energi og råstoffer ved at samarbejde om innovative produkter og teknologier baseret på cirkulær økonomi. Projektet har allerede været med til at iværksætte 24 R&D-delprojekter og ført tilsyn med oprettelse af fire spin-offs, seks opstartsvirksomheder og opfølgende investeringer på 125 mio. EUR. <http://www.blc3.pt/>

3. Circular Ocean (Interreg, Det Forenede Kongerige/Irland/Grønland/Norge) (EFRU)

Dette projekt finder løsninger til genanvendelse af marint affald som f.eks. kasserede fiskenet og kasseret tovværk. Gennem sine aktiviteter driver projektet miljøinnovation, stimulerer effektivt og miljømæssigt ansvarligt iværksætteri og

reducerer samtidig mængden af marint affald. Potentielle nye anvendelsesmuligheder for de kasserede materialer omfatter armeret beton, mursten og tagsisolering.

<http://www.circularocean.eu/>

4. Opførelse af affaldshåndteringsanlæg til særlige formål, sammenslutningen af kommuner: Regionen Lubelskie, Polen (EFRU)

Projektet finansierede et nyt affaldshåndteringsanlæg med teknologi, som gør det muligt at indsamle hele den kommunale affaldsstrøm samt at behandle forskellige affaldstyper separat: emballage, organisk materiale, fyldstof, farlige materialer samt mineraler. Forbedringerne vil gavne miljøet og borgernes sundhed. <http://www.proekob.pl/>

5. Innovative teknologier til behandling af affald fra vinproduktion: Zagreb by og distriktet Istrien, Kroatien (EFRU)

Samarbejde mellem videnskabelige medarbejdere, forskere og SMV'er inden for vinsektoren medførte nye og miljømæs-

^ Kommissær Cretu ved RegioStars Awards-ceremonien 2015

sigt acceptable teknologier til at udnytte organisk affald fra vinproduktion, hvilket reducerer branchens miljøpåvirkninger markant.

http://www.pbf.unizg.hr/en/departments/department_of_food_engineering/laboratory_for_technology_of_fruits_and_vegetables_preservation_and_processing/

INKLUSIV VÆKST

1. Akademiet for social økonomi: Regionen Malopolske, Polen (Den Europæiske Socialfond — ESF)

Projektet satte mennesker i vanskelige situationer, som f.eks. arbejdsløse, handicappede, flygtninge, psykisk syge og stofmisbrugere, i kontakt med organisationer, der hjalp dem med at blive reintegreret i samfundet. Over 1700 personer fik gavn af dette, samt 245 socioøkonomiske virksomheder og 203 servicevirksomheder.

<http://www.rops.krakow.pl/>

2. Forskellighed for børn: Interreg, Tyrol/Alto Adige/ Trentino, Østrig og Italien (EFRU)

Rekreative aktiviteter, som omkring 1800 børn og 100 lærere i Østrig og Italien deltog i, blev designet til at stimulere kulturel forståelse. Udover betydelige forbedringer i klasselokalet styrkede projektet også lærernes evner til at fremme dialog og ikke-diskrimination.

<http://www.diversity4kids.eu/de/>

3. Euregio Barrierefrei: Interreg, Østrig og Tyskland (EFRU)

Målet var at skabe opmærksomhed om adgangsbehovet hos personer med psykiske handicap via initiativer i tilgængelig turisme. Der blev oprettet en onlineplatform til reklame for egnede indkvarteringsmuligheder, 90 turistfaciliteter blev gennemgået og registreret, og de fleste EU-turistforeninger har nu et link til Barrierefrei-portalen.

<http://clw-traunreut.de/>

4. Vives Emplea — teambuilding for social inklusion og inklusion på arbejdsmarkedet: nationalt projekt, Spanien (ESF)

Dette program hjælper arbejdsløse med at øge deres sociale og faglige kvalifikationer via gruppesessioner, mentorordninger og netværksmuligheder. Siden april 2014 er der blevet

udviklet 44 projekter, som har tiltrukket 1325 deltagere, og af disse har 54% fundet beskæftigelse og 29% er begyndt at læse. <https://www.accioncontraelhambre.org/es>

CITYSTAR

1. Abattoir: Foodmet med landbrug i byen (og produktion): Hovedstadsregionen Bruxelles, Belgien (EFRU)

De kendte slagtehaller i Bruxelles er blevet forvandlet til et moderne fødevarermarked med cirka 50 butikker og 150 arbejdspladser. Projektet har til formål at udvikle nye økonomiske aktiviteter i forbindelse med fødevarerækeden, herunder en tagterrasse med køkkenhave og drivhuse.

<http://www.abattoir.be/en/eu-regiostars-awards>

2. Alley of change: Nordrhein-Westfalen, Tyskland (EFRU)

En ny, miljøvenlig cykelmotorvej har forbedret lavemissions-transport i dette traditionelle industriområde. Adskillige projekter til social inklusion og økonomisk udvikling, som blev udviklet i forbindelse med cykelstien, har været med til at skabe 2000 jobs i det, der nu er et levende byområde.

<https://www.herten.de/kultur-und-freizeit/naherholung-erholung-im-gruenen/radfahren-in-herten/zichenbahntrasse-allee-des-wandels.html>

3. Intelligent transportsystem: Wrocław, Polen (EFRU)

Transporttiderne i Wrocław by er blevet kortere, og trafikken flyder meget bedre takket være byens innovative transportsystem. Systemet bruger kameraer, sensorer og kompleks kommunikationssoftware til at overvåge trafikken og gribe ind efter behov. Der indsamles og sendes oplysninger til et driftscenter, som for tiden beskæftiger mere end 70 personer.

<http://its.wroc.pl/>

4. Sanering af en bydel i Gdańsk: Pomorskie Voivodeship, Polen (EFRU)

Investeringer i infrastruktur og social struktur samt sociale og kulturelle aktiviteter sigter mod at bekæmpe social eksklusion, især blandt dårligt stillede familier. Et stort område er blevet saneret, 33 faciliteter er blevet renoveret og omkring 9500 personer har deltaget i 210 inklusionsprogrammer. Desuden er der skabt fem nye arbejdspladser i byens daginstitution.

<http://bit.ly/2be10Mm>

RegioStars Awards

^ Kommissær Crețu og juryformand, MEP Lambert Van Nistelrooij ved pressearrangementet for RegioStars Awards 2015

5. Byen Charlerois urbane distributionscenter: Vallonien, Belgien (EFRU)

Opførelse af et distributionscenter uden for byen har reduceret den trafikale trængsel i de smalle gader i den indre by, hvilket har forbedret mobiliteten og luftkvaliteten. I 2020 forventes projektet at have reduceret skadelige udledninger af CO₂ med 38% og at have skabt 20 arbejdspladser.

<http://www.charleroi.be/>

[le-centre-distribution-urbaine-attend-ses-premiers-colis](http://www.charleroi.be/le-centre-distribution-urbaine-attend-ses-premiers-colis)

EFFEKTIV FORVALTNING

1. Den europæiske sociale lyd: Umbrien, Italien (ESF)

En konkurrence for nye bands blev brugt til at oplyse unge mennesker, på en dynamisk og effektiv måde, om mulighederne ved EU-midler. Ved at bruge billeder, videoberetninger, historiefortælling og en quiz kom regionalforvaltningen i kontakt med en stor målgruppe af unge mennesker, som havde det sjovt og lærte en masse af initiativet.

<http://www.regione.umbria.it/home>

2. Udvikling af en enhedsomkostning for R&D i Nordirland: Nordirland, UK (teknisk bistand — TA)

Den revisionsbyrde, som landets R&D-virksomheder oplever, har været en betydelig hindring for deres deltagelse i EFRU-finansierede aktiviteter. Den nye enhedsomkostning giver mulighed for markante besparelser på de ressourcer, der anvendes til teknisk bistand til revision.

<http://www.jobsandgrowthni.gov.uk/>

3. Åben innovationsplatform i forbindelse med RIS3: Lombardiet, Italien (EFRU)

Platformen er et samarbejdsværktøj, som understøtter økosystemer inden for åben innovation, hvilket giver mulighed for dialog mellem den private og offentlige økonomiske sektor og forskningsinstitutter. I marts 2016 havde 3200 brugere oprettet sig, der var blevet foreslået 222 idéer til projekter, og der var angivet 435 tilkendegivelser af interesse i disse projekter.

<http://www.openinnovation.regione.lombardia.it/it/home-page>

4. Gennemsigtighedsinitiativet Jonvabaliai (ildfluer): Nationalt projekt, Litauen (ESF og TA)

Med henblik på at forbedre offentlighedens opfattelse af gennemsigtighed i anvendelsen af EU-midler blev der oprettet et websted, hvor projekter med finansiering fra de europæiske strukturfonde kunne stille oplysninger om deres finansielle forvaltning til rådighed for offentligheden. Siden september 2014 har over 630 projektledere indsendt projektoplysninger, som er blevet set af 35 500 unikke besøgende, hvilket øger opfattelsen af gennemsigtighed blandt EU's borgere markant.

<http://www.esinvesticijos.lt/>

FÅ MERE AT VIDE

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/regio-stars-awards/

^ Minister for økonomi, bygge- og anlægsvirksomhed samt turisme i den tyske delstat Mecklenburg-Vorpommern, Harry Glawe (til venstre) og Raphaël Goulet fra Europa-Kommissionens Generaldirektorat for Regionalpolitik og Bypolitik (nummer to fra venstre) besøger EEW Special Pipe Constructions GmbH i Rostock, Tyskland

Positiv økonomisk udvikling med støtte fra EU

Der er sket store økonomiske fremskridt i Mecklenburg-Vorpommern takket være Den Europæiske Union.

Statens erhvervsinfrastruktur opgraderes med EU-midler, og Mecklenburg-Vorpommern markedsføres bedre som erhvervsområde og turistmål. Ligeledes støttes virksomheder, som investerer i skabelse og sikring af jobs, integreret bæredygtig byudvikling, sundhedsøkonomiske projekter samt forskning, udvikling og innovation også. Lokale og besøgende i forbundsstaten kan tage aktiv del i dette. Gennemtænkte cykelstier, smukke havne, attraktive zoologiske haver og turistfaciliteter nyder godt af den stigende popularitet. I 2015 blev der sat rekord med 29,5 millioner overnatninger.

Generelt er forholdene blevet markant bedre på det økonomiske område: Der er åbnet erhvervscentre, nogle virksomheder flytter hertil, og andre udvider, og der er en ekstremt veludviklet infrastruktur — uden støtte fra EU ville sådanne projekter næppe være blevet til virkelighed. Der er

tildelt mange europæiske midler til Mecklenburg-Vorpommern.

I EU-finansieringsperioden 2014-2020 modtager denne region cirka 968 mio. EUR fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU). Et fokusområde for Økonomiministeriet er finansiering af forskning, udvikling og innovation. Fra nu og til 2020 vil vi investere 168 mio. EUR fra EFRU i dette.

Fokus er primært på at støtte samarbejde mellem økonomi og forskning — såkaldt forsknings samarbejde. Vi skal bruge flere salgbare produkter, der kan forskes i, udvikles og produceres i Mecklenburg-Vorpommern, så vi øger bæredygtig værdiskabelse. Der skabes flere videnbaserede arbejdspladser på det primære arbejdsmarked. Det er især i samspillet mellem innovation og investeringsstøtte, at jeg ser jeg gode muligheder for at øge værdiskabelsen yderligere.

Vi er alle en levende del af Europa. Fællesskabet af stater bidrager også væsentligt til at forbedre kvaliteten af arbejde

og livskvaliteten i ens eget land. Femogtyve år med økonomisk udvikling i Mecklenburg-Vorpommern er tæt knyttet til tilførsel af midler fra de europæiske strukturfonde. I den indeværende EU-finansieringsperiode har vi skabt forudsætningerne for yderligere bæredygtig vækst i vores stat. Fokus her er på at drive processen med at indhente det forsinkede på det økonomiske område. Vi ønsker at udbygge vores stats økonomiske grundlag og forbedre de generelle forhold for mere beskæftigelse.

Der er sket meget her. Lær os at kende — som turister eller potentielle investorer. Gør brug af alle de muligheder, vi tilbyder med støtte fra EU. I vil få en varm velkomst i Mecklenburg-Vorpommern.

HARRY GLAWE

*Minister for økonomi,
bygge- og anlægsvirksomhed samt turisme
i den tyske delstat Mecklenburg-Vorpommern*

Andre projekter finansieret af EFRU og ESF i perioden 2007-2013, der er værd at fremhæve, omfatter:

- **ThermSelect**, Rostock: Denne SMV leverer et varme- og energiprogram med højtydende og effektiv regenerationsenergi til erhvervs- og kontorbygninger samt private hjem. Den centrale element i det miljøvenlige og bæredygtige intelligente system er en hybrid-varmepumpe, som kombinerer aerotermisk og geotermisk energi, der suppleres af et solvarmesystem.
- **Schwerin**, Rostock: I samarbejde har **Human Med AG** og **Universitetet i Rostock** udviklet et lille, brugervenligt, mobilt medicinsk instrument til udtrækning af fedtvæv i forbindelse med dermatologi og regenerativ behandling. Anordningen vil blive anvendt til behandling af kroniske sår og plastikkirurgi.
- **Energy Village**, Bollewick: Det lokale varmenetværk leverer decentraliseret, selvstændig produktion af varme og elektricitet til lokal brug. To biomasseanlæg til samproduktion af varme og elektricitet anvender lokale råmaterialer til at producere energi til distribution via det lokale varmenetværk.
- **Plus Energy-skolen**, Rostock: Omfattende energi- og bygningsmæssig renovering finansieres på denne europæiske skole og højere læreanstalt for højtbegavede børn. Innovative energitekniske løsninger, som er baseret på et solcelleanlæg og små vindmøller, vil producere bygningens energibehov.

- **Floden Warnow**, Rostock: Flodbreden er under omstrukturering, så den kan klare trafikken mellem centrum af byen og den sydøstlige del, mens forbedringer i regionen Alter Warnowarm vil omfatte forstærkninger af flodbreden og en grøn korridor. ■

FÅ MERE AT VIDE

<http://www.mecklenburg-vorpommern.de/startseite/>

HØJT HÆVET OVER KONKURRENTERNE

EEW Special Pipe Constructions GmbH, den globale markedsleder inden for monopæle til vindmøller, er dybt involveret i samarbejdsprojekter med Tysklands Fraunhofer Application Center for Large Structures in Production Engineering, og de udvikler lette strukturer til konstruktion af store havvindmøller (som genererer op til 10 megawatt). For nylig annoncerede Harry Glawe, minister for økonomiske anliggender, som en del af kampagnen »Europa i min region« yderligere støtte til et nyt samarbejdsprojekt mellem EEW SPC og Fraunhofer-Center om at udvikle en innovativ metode til at kombinere tykvægede plader.

<http://www.eewspc.com/>

GODE UDSIGTER FOR EKSPERTISECENTER

Cortronik udvikler og producerer stents — medicinske anordninger til brug i blodkar i hjertekredsløbssystemet. Virksomheden beskæftiger over 200 medarbejdere og producerer en halv million stents hvert år. Den drager hovedsagelig fordel af forsknings samarbejde med Institute for Implant Technology and Biomaterials, Competence Centre for Medical Technology i Mecklenburg-Vorpommern samt universiteterne i Rostock og Greifswald. Virksomheden er sammen med sine partnere et vellykket eksempel på en bæredygtig værdikæde, hvor forskning, udvikling og produktion alt sammen finder sted på lokationen i Warnemünde.

<http://www.cortronik.com/de/>

Vækst i den cirkulære økonomi

SKABELSE AF EN STÆRKERE, GRØNNERE OG MERE BÆREDYGTIG FREMTID

Målet med den cirkulære økonomi er at gøre et produkts livscyklus til »et lukket kredsløb« og bevare så mange ressourcer i økonomien som muligt, så mængden af affald derved reduceres og bæredygtigheden øges. Nu hvor Europa-Kommissionen præsenterer en pakke af foranstaltninger, der skal udvikle den cirkulære økonomi, kan *Panorama* afsløre, hvordan midler fra samhørighedspolitikken kan støtte målene.

Hvis den cirkulære økonomi skal fungere, skal værdien af produkter, materialer og ressourcer være anvendelig så længe som muligt. Målet er at gøre økonomien både konkurrencedygtig og ressourceeffektiv på samme tid.

Den cirkulære økonomi er godt for virksomhederne. Alle skridt hen mod en cirkulær økonomi kan give store afkast, fordi virksomhederne beskyttes mod ressourcemangel og ustabile priser på knappe råmaterialer. Desuden kræver den cirkulære økonomi en innovativ tilgang til produktion og forbrug, som giver store muligheder for dygtige iværksættere.

I december 2015 vedtog Europa-Kommissionen en pakke om cirkulær økonomi for at øge konkurrenceevnen, skabe arbejdspladser og generere bæredygtig vækst. Pakken omfatter foranstaltninger, som skal hjælpe virksomheder, offentlige myndigheder og forbrugere med omlægningen til cirkulær økonomi.

EN BEGRAVET SKAT

CtC-projektet (Closing the Circle) udvinder sekundære råmaterialer og genererer grøn energi på en losseplads på 130 hektar i det østlige Belgien. Lossepladsen i Houthalen-Helchteren er fyldt med 16 millioner tons husholdnings- og industriaffald, hvorfra slagger, stål, kobber og andre metaller indvindes med henblik på genbrug. Desuden omdannes brændbart materiale til energi ved hjælp af plasmateknologi med høje temperaturer. Denne nyskabelse kan potentielt generere nok energi til op til 200 000 familier i 20 år. Når alt affaldet er blevet udvundet og genbrugt, vil stedet blive omdannet til et bæredygtigt naturreservat.

CtC banede vejen for Horisont 2020-projektet New-Mine, som opretter et EU-netværk, der skal kigge på måder at genvinde ressourcer fra lossepladser.

Mere for mindre

Målet er at trække mest mulig værdi og brug ud af råvarer, produkter og affald. Det vil give besparelser i energiforbruget og reducere udledningen af drivhusgasser, og begge dele er prioriteter for EU. På denne måde fremmer den cirkulære økonomi forebyggelse af affald og understreger behovet for mere genbrug og genvinding, mens omfanget af deponering og forbrænding mindskes.

EU's samhørighedspolitik kan spille en afgørende rolle i at gøre den cirkulære økonomi til en realitet. I perioden 2014-2020 er

^ Ljubljanas regionale affaldscenter fremmer genanvendelse og hjælper med at gøre affaldsindsamling bæredygtig

der afsat et betydeligt beløb til støtte af affaldshåndtering, innovation, ressourceeffektivitet, SMV'ers konkurrenceevne og investeringer i lavemission — alt dette spiller vigtige roller i opbygningen af den cirkulære økonomi.

I alt kan der mobiliseres cirka 150 mia. EUR i midler fra samhørighedspolitikken til at skabe en bæredygtig, miljøvenlig økonomisk fremtid. Disse ressourcer suppleres med andre EU-midler fra programmer som f.eks. Horisont 2020, LIFE og COSME. Disse store investeringer vil også inddrage finansiering og ekspertise fra den private sektor.

Bedre affaldshåndtering

Cirka 5,5 mia. EUR af disse ressourcer er blevet allokeret til at forbedre affaldshåndteringen i hele Europa. Målet er at udvikle muligheder for affaldsbehandling, som er centreret omkring forebyggelse af affald, genbrug og genanvendelse. Der er også afsat penge til at forbedre infrastrukturen for affaldsbehandling i EU's mindst udviklede regioner. I alt forventes disse investeringer at skabe yderligere årlig kapacitet på 5,9 millioner tons til behandling af affald til genbrug.

At gøre bedst mulig brug af eksisterende affald er et centralt led i den cirkulære økonomi. Samhørighedspolitikken allokerer omkring 2,3 mia. EUR til investering i miljøvenlige produktionsprocesser samt til at hjælpe SMV'er med at bruge ressourcerne

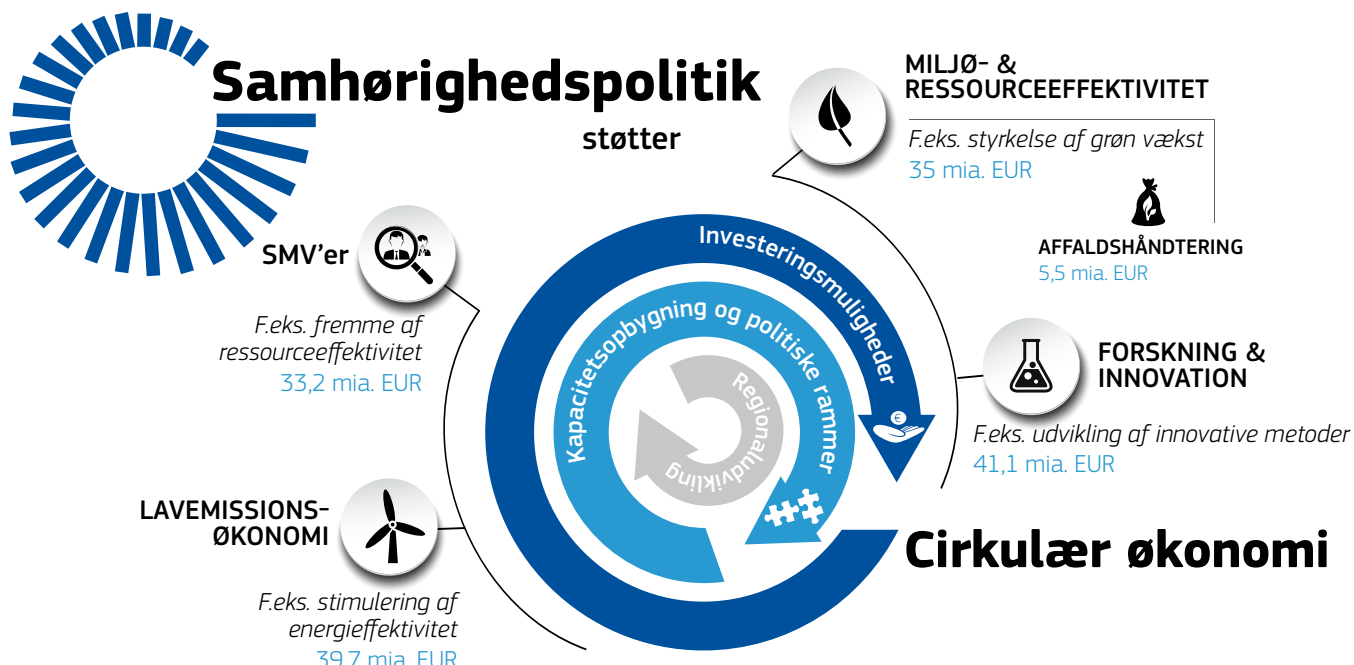
SLOVENIEN FREMMER BÆREDYGTIGHED

Ljubljana, hovedstaden i Slovenien, har gjort et stort arbejde for bæredygtig affaldshåndtering — en betydelig indsats, som bidrog til, at byen for nylig blev udråbt som Europas grønne hovedstad 2016 af Europa-Kommissionen. Siden landet blev medlem af EU, har byen reduceret mængden af affald, der sendes til deponering, med 59% og samtidig investeret i strategier til forebyggelse og genbrug af affald. På nuværende tidspunkt genereres der 41% mindre affald pr. indbygger end gennemsnittet i Europa. Ljubljanas regionale affaldshåndteringsanlæg spiller en afgørende rolle i denne succes. Det topmoderne anlæg, som betjener 37 kommuner, sorterer og behandler alle former for affald og producerer biogas til elektricitet og varme.

mere effektivt. Der er også plads til støtte til udvikling af produkter, som holder længere, og som nemt kan repareres eller genanvendes. Desuden ser vi nye produkter på markedet, som er fremstillet af genanvendelige og genvundne materialer. Fortsat innovation på det voksende område for »opkvalificering« ser også ud til at ville få støtte fra samhørighedspolitikken.

Finansieringen støtter ligeledes forbedringer i vandsektoren med 15 mia. EUR allokeret fra samhørighedspolitikken mellem 2014 og 2020. Investeringerne kan bruges til at forbedre spildevandsrensningen samt at hjælpe lokalsamfundene med at udnytte vandet bedre, for eksempel ved at anvende behandlet spildevand til vanding af parker og gadefejning.

Støtte til forskning og innovation

Via strategier til intelligent specialisering har regioner i alle medlemsstater valgt prioriterede områder, som kan hjælpe dem med at bevæge sig i retning af en cirkulær økonomi. Prioriteter inden for forskning og innovation varierer alt efter regionens styrker, men de kan omfatte udvikling af bioøkonomi, skridt i retning af indførelse af kompositmateriale eller eftersyn af produktionsprocesser for at gøre dem mere effektive.

Europa-Kommissionen støtter regioner via eksempelvis platformen for intelligent specialisering, som yder professionel rådgivning om udformning og gennemførelse af deres forsknings- og innovationsstrategier til intelligent specialisering. Platformen letter også interregionalt samarbejde om problemstillinger i forbindelse med den cirkulære økonomi — samt på specifikke områder som f.eks. industriel modernisering.

Veldefineret strategi

Organisationer, der gerne vil sikre sig finansiering i henhold til samhørighedspolitikken, skal dokumentere, at de har en strategisk tilgang. Det betyder, at investeringer i affald skal overholde affaldshåndteringsplanerne, og de nationale og

regionale strategier for intelligent specialisering skal styrke investeringer i innovation.

Kommissionen kan yde teknisk bistand som støtte til medlemsstater, regioner og byer i forbindelse med udarbejdelse og gennemførelse af sådanne strategier. Der er også hjælp at hente til at styrke de lokale og regionale myndigheder for at sikre, at der ikke er nogen administrative hindringer for udviklingen af den cirkulære økonomi.

FÆLLES BEVIDSTHED

Fremover vil samhørighedspolitikken støtte til platforme og netværk hjælpe med til at skabe en mere bæredygtig økonomi. I Irland har en af disse platforme hjulpet SMV'er med at forbedre deres affaldshåndtering og reducere anskaffelsesomkostningerne. SMILE Resource Exchange tilbyder en gratis tjenesteydelse til virksomheder, som ansporer dem til at udveksle forskellige produkter for at spare penge, reducere mængden af affald til deponering og udvikle nye forretningsmuligheder. De udbudte varer kan være stort set alt — fra overskydende stof, der kan bruges som materialer til kunst, håndværk eller undervisningsmateriale til børn, og til kasserede lysfatninger, der ellers ville ende på lossepladsen.

BEKÆMPELSE AF HAVAFFALD

Projektet Circular Ocean, en anden finalist til RegioStars Awards, forsøger at finde alternative anvendelsesområder til kasserede fiskenet og kasseret tovværk i Den Nordlige Periferi og Arktis. I den forbindelse pilottester projektgruppen nye produkter, der er fremstillet af fiskenet, herunder armeret beton, mursten og tagisolering. Der udføres også test af brugen af fiskenet til at fjerne forurenende stoffer fra vand. Disse praktiske anvendelsesområder skal bidrage til at reducere de 12,7 millioner tons plastaffald, der finder vej til havene hvert år, samtidig med at restprodukterne opkvalificeres.

Der kan desuden også være behov for yderligere aktioner for at skabe de rigtige betingelser for den cirkulære økonomi. Det skal være en prioritet at sikre, at arbejdsstyrken har den rigtige uddannelse og de rigtige kompetencer, og der skal sikres privat finansiering som supplement til den offentlige investering i teknologi, processer og infrastruktur. Særligt har SMV'er og sociale virksomheder brug for støtte, så de kan blomstre i den cirkulære økonomi.

Et andet aktionsområde er grænseoverskridende samarbejde, som skal maksimere virkningen af den cirkulære økonomi. For eksempel spiller EU-finansierede projekter, som skaber synergier mellem regioner og industrier, øger opmærksomheden og spreder kendskabet til de bedste fremgangsmåder, en vigtig rolle.

Fordi den cirkulære økonomi er en integreret del af EU's dagsorden for byerne, vil byerne desuden arbejde sammen med Kommissionen og andre partnere på områder som f.eks. affaldshåndtering, ressourceeffektivitet og deleøkonomi. ■

FÅ MERE AT VIDE

EU's handlingsplan for den cirkulære økonomi: eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:52015DC0614
 Mod en cirkulær økonomi: ec.europa.eu/priorities/jobs-growth-investment/circular-economy/index_en.htm

EFFEKTIV RESSOURCEUDNYTTELSE

Otte partnere fra seks lande er gået sammen om at fremme effektiv brug af ressourcer i Centraleuropa. Presource-projektet hjælper SMV'er med at optimere deres produktionsprocesser og derved skære ned på mængden af affald. Projektgruppen har udviklet værktøjet »EDIT Value tool«, som giver virksomhederne en tretrinsmetode til at analysere deres forbrug af materialer og energi — samt deres produkters livscyklus — før de gennemfører de relevante forbedringer. Presource yder også samfinansiering til miljøinnovation og har søsat en kompetenceplatform, hvor de deler deres resultater med hele Europa.

UDVIKLING AF BIOØKONOMIEN

Et universitetsområde, der samler over 100 forskere og videnskabelige medarbejdere, hjælper landdistrikter med lav befolkningstæthed med at blive mindre afhængige af energi og råstoffer. BioCentre, som er baseret i det nordlige Portugal, udvikler nye produkter og teknologier, som skal styrke den cirkulære økonomi. Centret er en af finalisterne til prisen RegioStars Awards 2016, der uddeles til de bedste regionale projekter.

Universitetsområdet har allerede haft stor succes med over 20 R&D-projekter og seks opstartsvirksomheder. Ekspertter fra BioCentre arbejder på tværs af en række områder og er kommet med flere forskellige nyskabende anvendelser. For eksempel udvikles der bioraffinaderier til produktion af erstatningsprodukter for råolie. Samtidig har et projekt fundet en måde at genbruge spildevand fra en ostefabrik, mens et andet undersøger brugen af aske fra biomasse til at forbedre udpint jord.

MED DINE EGNE ORD

PANORAMA
glæder sig til
at modtage
dine bidrag!

Panorama inviterer i rubrikken Med dine egne ord interessenter på lokalt, regionalt, nationalt og europæisk plan til at give udtryk for deres mening om den reformerede samhørighedspolitik og skitsere deres planer for perioden 2014-2020. *Panorama* glæder sig til at modtage dine bidrag!

Panorama modtager med glæde dine bidrag på dit eget sprog, som vi eventuelt vil bruge i fremtidige udgaver. Du er velkommen til at kontakte os for at få mere at vide om frister og retningslinjer for dit bidrag. regio-panorama@ec.europa.eu

EU'S STRUKTURFONDE PRODUCERER RESULTATER – HVIS INNOVATIONSSYSTEMET VIRKER!

^ Oulu, Finland

Finland blev medlem af Den Europæiske Union i 1995 og blev derfor berettiget til at anvende strukturfondene. Disse midler er blevet brugt effektivt i kraft af vores innovationssystem, hvor kernen er universitetet i Oulu.

Oulu-regionen er den næstnordligste region i Finland. Indtil 1940'erne var landbrug og skovbrug sammen med industrier baseret herpå den væsentligste indtægtskilde. Efter anden verdenskrig begyndte en periode med stærk industrialisering: Nye vandkraftværker blev opført, metalindustrien blev introduceret i regionen, og der blev udviklet effektive skovbrugsmetoder. Den mest betydningsfulde beslutning blev taget i 1958, da universitetet i Oulu Universitet blev grundlagt. Med sin rolle i diversificering af de økonomiske strukturer, forbedring af kompetenceniveauet og som væksthushus for innovation har det været en sand succeshistorie.

Trådløse dataoverførselssystemer er en nøglesektor i Oulus IKT-industri. Innovationssystemet på den nuværende IKT-scene

er og bliver banebrydende. Strukturfondene har støttet forhåndsbetingelserne på dette område, der er iværksat af Oulu Universitet, Finlands tekniske forskningsinstitut VTT og Oulu University of Applied Sciences. Et etableret forskningsmiljø centreret omkring femte generations-dataoverførsel vil sikre, at vores virksomheder forbliver på forkant med IKT-udviklingen.

Disse tre institutioner har udviklet en teknologi, som kan producere printede mikrochips og dermed skabe en helt ny og innovativ industri i regionen. Som følge heraf er der blevet grundlagt flere opstartsvirksomheder, der er i vækst. Den vedvarende støtte fra strukturfondene har haft en tydelig og konkret virkning.

Oulu-regionen er geografisk set stor. Der er også vigtig industriaktivitet uden for Oulu, som er regionens hovedby. Oulu Southern Institute – en afdeling af Oulu Universitet – udfører forskning i højstyrke-metaller samt deres anvendelse i metalkonstruktioner. Dette projekt genererer information om højstyrke-metallers egnethed til maskinværksteder og deres produkter. Disse metaller muliggør produktion af lettere metaldele, hvilket normalt betyder større energieffektivitet.

Træproduktindustrien er også relativt stærk i vores region. Byen Pudasjärvi har med hjælp fra Oulu Universitet startet et projekt om anvendelse af træ i moderne byer. Målet er at udvide mulighederne for anvendelse af træ, fordi træ er en miljøvenlig og vedvarende naturlig ressource.

Det afgørende element i effektiv brug af strukturfonde er det regionale innovationssystem. Sammen gør Oulu Universitet, Oulu University of Applied Sciences, Finlands tekniske forsk-

ningsinstitut VTT, et aktivt erhvervmiljø og kommunale udviklingsorganisationer dette muligt. Uden dette netværk af udviklingsorganisationer ville det være vanskeligt at gøre effektiv brug af strukturfondene. ■

HEIKKI OJALA

*Regional udviklingschef,
Oulu regionale råd, Finland*

EUROPÆISK MERVÆRDI AF ESI-FONDE I PORTUGAL

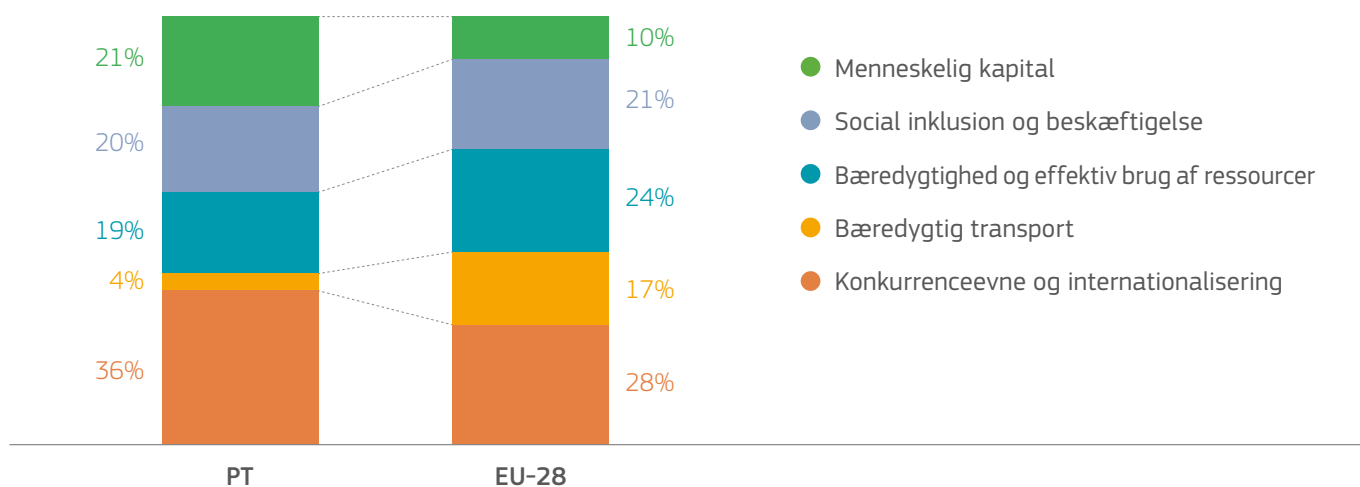
^ Lissabon, Portugal

De europæiske struktur- og investeringsfonde (ESI) spiller en afgørende rolle i Portugal ved at støtte forskning, innovation og iværksætterier og ved at udvikle kompetencer til at afhjælpe manglende kvalifikationer og styrke beskæftigelsen. Portugal 2020, den portugisiske partnerskabsaftale, vil fortsat fokusere på at overvinde strukturelle begrænsninger i landet i overensstemmelse med samhørighedspolitikken europæiske merværdi.

Efter introduktionen af territorial samhørighed i Lissabontraktaten har samhørighedspolitikken lagt større vægt på bæredygtighed og territorial analyse i overensstemmelse med EU's politiske dagsorden. ESI-fondene spiller en vigtig rolle i denne forbindelse. Den seneste økonomiske krise har givet nye udfordringer vedrørende forvaltning, effektiv brug af ressourcer og effektiviteten af politikker, hvilket indikerer en tilbagevenden til EU-politikkers europæiske merværdi.

PRIORITETER FOR SAMHØRIGHEDSPOLITIK I 2014-2020 PORTUGAL/EU 28

Portugals prioriterede investeringsområder i perioden 2014-2020 omfatter at øge konkurrenceevnen ved at stimulere produktionen af omsættelige varer og tjenesteydelser, fremme beskæftigelsen, især blandt unge mennesker, udvikle kompetencer og kvalifikationer, mindske fattigdom, modernisere den offentlige administration og fremme energieffektivitet og miljøpraksis.

Inden for denne ramme er innovation og arbejdsstyrkens kvalifikationer vitale for at overvinde begrænsninger for Portugals konkurrenceevne. Som i tidligere finansieringsperioder er der tale om prioriterede indsatsområder for finansiering – i perioden 2014-2020 tildeles 57% af de samlede midler fra samhørighedsfondene til konkurrenceevne (36%) og menneskelig kapital (21%), sammenlignet med 37% i EU-28 (henholdsvis 27% og 10%).

At fremme konkurrenceevne og bekæmpe arbejdsløshed kræver højere niveauer af uddannelse og erhvervsuddannelse, og at kvalifikationer og kompetencer matcher arbejdsmarkedets krav. I den forbindelse har det været en prioritet at reducere Portugals skolefradrag (over 40% i 2000) i anvendelsen af ESI-fondene.

Brugen af EU-midler til erhvervsuddannelse især til at fremme erhvervsrettede forløb og retningslinjer for dobbeltcertificering i skolen, især blandt børn fra dårligt stillede miljøer, samtidig med at uddannelsesmæssige infrastrukturer opgraderes, har bidraget til en bemærkelsesværdig nedgang i dette fradrag til 14% i 2015 (11% i EU-28) i overensstemmelse med målene for Europa 2020-strategien.

En anden udfordring er at stimulere forskning, innovation og vidensoverførsel, hvilket er afgørende for at skabe beskæftigelse og generere økonomisk værdi. Ifølge den europæiske resultat-tavle for innovation i 2016 er Portugal et »innovationsmoderat land«, der ligger under EU's gennemsnit som et resultat af

utilstrækkelig koordinering mellem virksomheder og FoU-enheder, et lavt patentudtagningsniveau og ringe optagelse af fær-digheder. I perioden 2008-2015 opnåede landet imidlertid bedre resultater, og man nåede det europæiske gennemsnit for »inno-vatorer«, »åbne og attraktive forskningsordninger« samt »finan-siering og støtte«. Hvad angår »menneskelig kapital« er Portugals resultater højere end EU-gennemsnittet, mens udgifterne til FoU i procent af BNP også steg til 1,3% i 2014 (2% i EU-28).

Strukturfondene har vist sig at være afgørende for disse resul-tater. Portugal 2020 styrker på samme måde dette fokus på værktøjer til at fremme FoU og vidensoverførsel til erhvervslivet for at forøge konkurrenceevnen og skabe merværdi og samtidig styrke handelsaktiviteterne i den portugisiske økonomi.

Den fortsatte implementering af samhørighedspolitikken inden for innovation, uddannelse og erhvervsuddannelse af arbejdsstyrken viser den europæiske merværdi ved at fremme vækst og jobskabelse i Portugal og på den måde styrke det indre mar-ked med betydelig afsmittende effekt på andre økonomier på tværs af EU-regioner og områder.

Samhørighedspolitikken tilpasningsevne til de forskelligartede behov og potentialer på tværs af EU-områder (på stedet efter nærhedsprincippet), sammen med fremme af en model med fler-niveaustyring baseret på princippet om partnerskab, gør også denne EU-politik til en af de mest synlige fremstillinger af resul-taterne af europæisk integration for alle områder og deres befolkninger. ■

DUARTE RODRIGUES

*Næstformand for agenturet
for udvikling og samhørighed, Portugal*

FOSTER¹: STYRKELSE AF ADGANG TIL FINANSIERING FOR ALLE REGIONALE VIRKSOMHEDER

^ Carcassonne, France

Som en del af EU's samhørighedspolitik er regionen OCCITANIE/Pyrenées-Méditerranée den første i Europa, der arbejder sammen med Den Europæiske Investeringsfond (EIF) om at udbrede værktøjer til MSV'er-SMV'er i alle økonomiske sektorer.

Efter anbefaling fra de europæiske struktur- og investeringsfonde 2014-2020 tog regionen Languedoc Roussillon Midi Pyrénées, som er ansvarlig for at forvalte en stor del af de EU-fonde, der tildeles området, udfordringen op med at skaffe adgang til finansiering for MSV'er-SMV'er (meget små virksomheder – små og mellemstore virksomheder). Regionen opnåede dette ved at mobilisere offentlige fonde (både regionale og europæiske) for at fremskaffe private investeringer fra banker og investorer til at hjælpe regionale virksomheder med at udvikle og støtte deres udviklingsprojekter.

I 2008 brugte man denne type investeringsfond, kendt som JEREMIE, for første gang for at sikre 15 mio. EUR fra regionen og 15 mio. EUR fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling

til 1370 MSV'er-SMV'er, der står for 15 000 arbejdspladser og i alt 172 mio. EUR, svarende til en finansiell gearing på 5,8 gange.

Oven på denne succes udvidede regionen Languedoc Roussillon Midi Pyrénées i slutningen af 2015 initiativet og arbejder sammen med EU om at udbrede en anden interventionsfond kaldet »FOSTER TPE-PME«. Dette gav 52 mio. EUR, heraf 20 350 000 EUR fra regionen og resten fra EU (22,2 mio. EUR fra EFRU og 9 450 000 EUR fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne), igen i samarbejde med EIF.

Målet er at skyde 214 mio. EUR ind i omkring 2400 regionale virksomheder

^ Compufirst, modtager støtte fra EU-fonden »JEREMIE«

¹ FOSTER: FOnDs de SouTien des Entreprises Régionales (støttefond til regionale virksomheder)

og projektledere og på den måde nå flere virksomheder, særligt meget små firmaer (med under 10 ansatte) og at åbne initiativet for virksomheder inden for landbrug, skovbrug og landbrugsfødevarer. Det forventes, at der vil opnås en finansiel gearing på 3 til 5 gange det offentlige bidrag.

De kreditformidlende institutioner, som skal implementere FOSTER TPE-PME, bliver udvalgt via fire indkaldelser af interessetilkendegivelser lanceret i juli 2016 (http://www.eif.org/what_we_do/resources/foster/index.htm). Ansøgere har indtil den 30 september 2016 til at melde tilbage på et af de fire planlagte instrumenter:

➤ Lån med risikodeling, 3,5 mio. EUR til at støtte innovative virksomheder i at skabe og udvikle

- Fællesinvestering målrettet risikovillig kapital og udviklingskapital, 15 mio. EUR til at styrke egenkapitalfinansiering for SMV'er med stærkt udviklingspotentiale
- Bankgarantier, 20 mio. EUR specielt målrettet virksomheder i de tidlige udviklingsstadier og SMV'er, som der er mange af i regionen, i form af lån, som kan være på under 25 000 EUR
- Bankgarantier til endelige modtagere i landbrugssektoren, 15 mio. EUR. ■

CAROLE DELGA

*Præsident for regionen Languedoc Roussillon
Midi Pyrénées, Frankrig*

REGIONEN STOCKHOLM INVESTERER I BÆREDYGTIG BYUDVIKLING

^ *Stockholm, Sverige*

Regionen Stockholm er Europas hurtigst voksende by- og hovedstadsregion. I de seneste ti år er regionens befolkning steget med 35 000 - 40 000 mennesker om året.

For at imødekomme den voksende befolknings behov må regionen Stockholm bygge 16 000 nye hjem hvert år, en udfordring som man ønsker at bruge som en mulighed for at fremme bæredygtig byudvikling. Til dette formål bruger

man strukturfonde til at investere i en grøn, sund, intelligent, attraktiv og inklusiv by.

Regionen har for nylig besluttet at investere i to udviklingsprojekter til en samlet værdi af 120 mio. SEK for at styrke bæredygtigt husbyggeri: »Grön BoStad Stockholm« og »Sverige bygger nytt«. Disse to projekter, hvor halvdelen er finansieret af Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og Den Europæiske Socialfond, omfatter centrale elementer i bæredygtig byudvikling. Regionens mål er at drage fordel af den

ekspertise, der findes i miljøteknologiske virksomheder, og at fremme innovation og bæredygtig vækst. Desuden mener man, at der er uudnyttet potentiel arbejdskraft blandt relativt nyankomne indvandrere og ikke-indfødte borgere, som den voksende byggeindustri kan få gavn af.

Gennem projektet Grön BoStad Stockholm vil blandt andre Kungliga Tekniska Högskolan udvikle prøvenanlæg for innovation i miljøteknologiske virksomheder. Målet er at skabe muligheder for udvikling og anvendelse af ny energieffektivitet og lavemissionsteknologi til byggeprojekter i Stockholm-regionens kommuner. Indsatsen vil både involvere og styrke miljøteknologiområdet samt engagere kunder som f.eks. kommuner, distriktsforvaltninger og ejendomsindehavere m.v. og hjælpe med at skabe opmærksomhed på området.

I projektet Sverige bygger nyt vil den svenske arbejdsformidling sammen med flere kommuner, distriktsforvaltninger, industriforbund og fagforeninger fremme en bredere rekruttering og styrke udbud og tilpasning af færdigheder i byggeindustrien ved at gøre brug af kompetencer hos nyankomne indvandrere og ikke-indfødte borgere. Arbejdet med kerneværdier, godkendelse af færdigheder, sprogstøtte og læring på arbejdspladsen vil blive styrket og bedre tilpasset til job i de fag i byggesektoren, der står overfor mangel på arbejdskraft.

Udviklingsprojekter understreger behovet i regionen Stockholm for, at de europæiske strukturfonde og investeringsfonde skal bidrage til sammenhængende strategiske initiativer. Dette opnås ved at koncentrere ressourcer, fokusere på erhverv og arbejdskraft, skabe synergieffekt gennem fondene og ved at bruge »Stockholm-modellen« – en ny model for implementering af finansiering.

Denne nye forvaltningsmodel betyder, at samhørighedspolitikken er tættere knyttet til den samlede regionale vækstpolitik og dens ressourcer i regionen og bidrager til større interaktion og støtte blandt regionale aktører for at skabe sammenhængende strategiske initiativer, hvor de tager både initiativ til og ejerskab for deres indsats. På denne måde vil regionen stadig være i stand at iværksætte og gennemføre store og vigtige projekter, selvom strukturfondenes budget i denne region er blandt de laveste i Europa. ■

JONAS ÖRTQUIST

*Sekretariatsleder i partnerskab for strukturfonde,
Stockholm-regionen, Sverige*

FANGET PÅ KAMERA

I juni i år arrangerede det statslige organ for udvikling og europæisk samhørighedspolitik »EU-projekt, mit projekt 2016« i hele Slovenien. *Panorama* har fanget essensen af de 5000 projekter, som Slovenien har gennemført siden 2004 med 4 400 mio. euro i EU-støtte. Under sloganet »Vi investerer i din fremtid« har projekterne bidraget til at forbedre levevilkårene og udligne forskelle mellem regionerne, styrke innovation og konkurrencedygtighed, skabe større merværdi i Sloveniens erhvervsliv, beskytte vandressourcer og kulturarv samt udnytte grænseoverskridende iværksætterpotentiale.

08

PANORAMA / EFTERÅR 2016 / NR. 58

13

09

14

10

11

12

- 01** Afdelingen for trævidenskab og -teknologi på fakultetet for bioteknologi på universitetet i Ljubljana
- 02** Prioritering af bæredygtig turisme i grænseområder i landdistrikter
- 03** Opfordring til en socialt ansvarlig tilgang til grønne varer og tjenesteydelser
- 04** Opbygning af et innovativt miljø til numerisk simulering
- 05** Modernisering af toglinjen Pragersko-HODOŠ
- 06** Støtte til græsrodsbevægelser inden for miljøvenligt landbrug
- 07** Renovering af kulturcenteret HOME PLANT med en digitaliseret biograf
- 08** Energirenoveringsplan i grundskolen Rajka Hrastnik
- 09** CUL-ENERGY 4 KIDS med bæredygtige energikoncepter til legepladser
- 10** Investering i infrastrukturen i Maribor-lufthavnen
- 11** Poljanska ringvejen rundt om middelalderbyen Škofja Loka
- 12** Bevaring af biodiversitet i grænseregionen Kolpa
- 13** Renovering af dominikanerklosteret i Ptuj
- 14** Et nyt renseanlæg til spildevand leverer drikkevand til Šaleška-dalen

FÅ MERE AT VIDE

<http://www.eu-skladi.si/sl/aktualno/izbrani-projekti>

Konferencen SMART REGIONS

FREMDRIFT FOR INVESTERINGER I INTELLIGENT SPECIALISERING I PRIORITEREDE OMRÅDER FOR EUROPÆISK VÆKST

Konferencen SMART REGIONS — organiseret af Kommissær Crețu og hendes stab i GD Regionalpolitik og Bypolitik — fandt sted i Bruxelles den 1. og 2. juni 2016. Den fulgte op på et tidligere milepælsarrangement, »Regionerne som drivkraft bag ny vækst via intelligent specialisering — matchende strategier for fælles mål«, der blev afholdt i 2013.

Europa-Kommissionens næstformand Jyrki Katainen, kommissærene Elżbieta Bieńkowska og Tibor Navracsics samt generaldirektørerne Walter Deffaa og Robert-Jan

VIGTIGSTE POLITISKE BUDSKABER

1. Vi gennemfører nu strategier til intelligent specialisering i samarbejde med mere end 120 EU-regioner/lande. Vi anvender forskning, innovation og deres forbindelse til virksomhederne som drivkræfter for regionaludvikling, baseret på regionernes styrker og samarbejdet mellem dem.
2. Investeringer i intelligent specialisering bidrager også til den europæiske investeringsplan. De Europæiske Struktur- og Investeringsfonde (ESIF) og den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (ESFI) arbejder sammen for at støtte offentlige og private investeringer på disse prioriterede områder.
3. Emnespecifikke platforme for intelligent specialisering støtter aktive regioner i at gå sammen og koordinere deres investeringer på prioriterede områder for intelligent specialisering. De arbejder for eksempel med projekt-pipeliner, klyngepartnerskaber med henblik på at opskalere den regionale indsats på europæisk plan, udveksling af bedste fremgangsmåder og teknisk bistand.

^ På konferencens udstilling kunne regionerne fremvise deres RIS3-områder og søge efter partnere til nye værdinetsværk

Smits deltog sammen med de førende eksperter inden for intelligent specialisering i arrangementet, som fremhævede innovative regionale strategier og samarbejde mellem EU's regioner, og hvordan de kan gennemføres for at styrke væksten og konkurrenceevnen i Europa.

Målet med konferencen var at:

- > fremvise succeser og nye resultater
- > diskutere den bedste vej frem for at sætte skub i gennemførelsen af intelligent specialisering
- > iværksætte konkret støtte til fremtidigt samarbejde.

Desuden blev der søsat emnespecifikke platforme for intelligent specialisering for energi, landbrug og fødevarer samt industriel modernisering.

Programmet dækkede tre dele:

- > Den nyeste udvikling inden for intelligent specialisering i regionerne, med eksperter og eksempler fra virkeligheden fra Pomorskie (Polen), Andalusien (Spanien), Provence-Alpes-Côte d'Azur (Frankrig) og Tampere (Finland).
- > En interaktiv session, som identificerede konkrete samarbejdsområder på de nye platforme for intelligent specialisering for energi, landbrug og fødevarer samt

Jyrki Katainen, næstformand for Europa-Kommissionen, beskrev, hvordan hver enkelt region i Europa kan specialisere sig på en intelligent måde og nå fremragende niveauer ved at investere i prioriterede områder gennem strategier for intelligent specialisering

industriell modernisering; formålet var saminvestering på disse områder. Det er inspireret af Vanguard-initiativet, som er en gruppe EU-regioner, der søger at bygge klynger og klyngenetværk i verdensklasse, især gennem pilotprojekter og fælles demonstratorer (<http://www.s3vanguardinitiative.eu/>).

- En drøftelse af politik på højt plan blandt deltagerne og kommissærerne.

SÆT KRYDS I KALENDEREN FOR DISSE KOMMENDE ARRANGEMENTER OM INTELLIGENT SPECIALISERING

- 28.-30. september: 1st SMARTER-konference om intelligent specialisering og territorial udvikling, Sevilla (ES)
- 10.-13. oktober: Europæisk uge for regioner og byer, Bruxelles (BE)
- 3.-4. november: Årligt forum for EU's strategi for Donau-regionen: »Innovative flows — vand, viden og innovation i Donau-regionen«, Bratislava (SK)
- 8.-9. november: Årligt forum for EU's strategi for Østersøregionen: »En region, én fremtid — vision 2030«, Stockholm (SE)
- 16.-17. november: Industriel modernisering — opfølgning, Barcelona (ES)
- 30. november - 2. december: Den europæiske klyngekongference, Bruxelles (BE)
- 2017: Paneuropæisk konference om intelligent specialisering.

Højdepunkter fra konferencen var blandt andet en tale fra **Jyrki Katainen**, næstformand for Europa-Kommissionen, som understregede forbindelsen mellem strategier til intelligent specialisering og den europæiske investeringsplan: »Det er det, som de emnespecifikke platforme til intelligent specialisering, vi søsætter i dag, virkelig handler om: pipelines til investeringsprojekter, som tiltrækker investorer, iværksættere og innovatører til relaterede områder med intelligent specialisering.«

Elżbieta Bieńkowska, kommissær for det indre marked, industri, iværksætteri og SMV'er, søsatte platformen for intelligent specialisering for industriel modernisering, et fælles initiativ med Corina Crețu, kommissær for regionalpolitik. Den vil hjælpe regioner i hele Europa med at komme i kontakt

med virksomheder og forskningsmiljøer, der opererer på områder i forbindelse med industriel modernisering, som for eksempel centrale støtteteknologier, innovation inden for tjenesteydelser og ressourceeffektivitet.

Walter Deffaa, generaldirektør for regionalpolitik og bypolitik, understregede, at intelligente strategier er centrale for vækst i EU i det 21. århundrede. Sådanne strategier anvender »iværksætteropdagelsesprocessen« blandt forskere, virksomheder, civilsamfundet og forskellige dele af den offentlige sektor til sammen at planlægge og gennemføre, hvordan en region eller et land bedst udnytter sit potentiale og sin viden, og hvordan innovationssucceserne udnyttes erhvervsmæssigt.

Deltagerne undersøgte også internationale erfaringer med intelligent specialisering sammen med **Charles Sabel**, professor i jura og samfundsvidenskab ved Columbia Law School (USA) og **Jaime del Castillo**, europæisk ekspert i vækstmuligheder i Latinamerika. Professor Sabel fremlagde en ærlig analyse af de udfordringer i forbindelse med samfundsforvaltning, som intelligent specialisering står over for, med fokus på diagnosticerende og problemløsende overvågning, rettelser af fejl og tilpasning til skiftende miljøer under gennemførelsen af projekter og programmer.

Konferencen lukkede med konklusioner præsenteret af **Walter Deffaa** og **Robert-Jan Smits**. ■

FÅ MERE AT VIDE

Marek Przeor, Teamleder for intelligent vækst, Kompetencecentret for intelligent og bæredygtig vækst, Generaldirektoratet for Regionalpolitik og Bypolitik:
 Marek.Przeor@ec.europa.eu
http://ec.europa.eu/regional_policy/en/conferences/smart-regions/
<http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/>

Puglia: en attraktion i vækst

Puglia er en af de fem mindre udviklede regioner i Italien, der tidligere har haft stor gavn af midler fra samhørighedspolitikken, og som har planer om at fortsætte denne tendens i programperioden 2014-2020.

INDUSTRIPOLITIK I PUGLIA MED STØTTE FRA EU-MIDLER

At støtte iværksætterområdets konkurrenceevne er afgørende i forbindelse med regional økonomisk udvikling og forbedring af livskvaliteten. Det er især vigtigt for genopretning af produktionssystemet og tilbøjelighed til at investere i støtte til innovation og åbning af markederne, herunder via integrerede investeringer, der er afhængige af industriel forskning og offentlig-privat partnerskaber.

Vellykkede hidtidige resultater har ført til yderligere ændringer og styrkelse af en industripolitik for en ny cyklus af EU-finansiering for 2014-2020. Puglias regionale industripolitik har primært været fokuseret på at skabe incitament til investeringer og fremme af adgangen til kredit.

På den ene side er der blevet indført kontraktprogrammer og integrerede bistandsprogrammer sammen med støtte til foreløbige investeringer for mikrovirksomheder og små virksomheder i turistbranchen. Andre incitament omfatter mikrovirksomheder opstartet af dårligt stillede mennesker, støtte til innovationsvirksomheder (både nye og eksisterende), støtte til investeringer af lokale medie-SMV'er og støtte til investeringer i produktive forstadsområder.

På den anden side er støtten blevet aktiveret i form af garantier, modgarantier og fællesgarantier til SMV'er.

Samlet set har støtten medvirket til opnå følgende resultater:

- ›Finansiering til mere end 11 000 virksomheder
- ›Over 1 mia. EUR i offentlig støtte
- ›Omkring 4 mia. EUR i finansierede investeringer
- ›Mere end 27 000 operationelle delproduktioner.

I det første år af gennemførelsen af 2014-2020-programmet (fra juli 2016), har de gældende initiativer resulteret i:

- ›2 056 initiativer er anvendt
- ›Over 1,1 mia. EUR i investeringer
- ›Mere end 418 mio. EUR i ansøgt støtte
- ›Mere end 32 000 operationelle delproduktioner.

Puglia er et af Italiens mest attraktive områder for industrielle investeringer. Der bliver også indsendt ansøgninger fra udenlandske grupper fra Tyskland, USA og Indien, og disse udgør mere end halvdelen af den samlede efterspørgsel efter programmets kontrakter. De industrielle projekter kommer desuden fra italienske multinationale virksomheder.

Takket være EU-midler muliggør den regionale industripolitik også indsatser, der støtter menneskelig kapital og omklassificering af produktive beboelsesområder.

Apulien-regionen – måske bedre kendt i udlandet som Puglia – strækker sig 400 kilometer fra nord til syd langs "hælen" af Italiens "støvle". Området tiltrækker mange turister, der strømmer til området med lavpris-fly til lufthavnene i Bari og Brindisi for at nyde solen og havet og opleve områdets naturlige skønhed, historie og arkitektur.

Samhørighedspolitikken spiller en afgørende rolle i en region som Puglia. I august 2015 vedtog Europa-Kommissionen det operationelle program (OP) for Puglia til 7,12 mia. EUR. Heraf kommer 3,56 mia. EUR fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og Den Europæiske Socialfond, som bliver ledsaget af national medfinansiering. I overensstemmelse med de vigtigste investeringsprioriteter, der er fastsat for Italien, vil finansieringen fokusere på:

- Fremme af realøkonomien ved at støtte et innovationsvenligt erhvervmiljø, konkurrenceevne, SMV'er, FoU og den digitale dagsorden
- Indførelse af højtydende og bæredygtige infrastrukturer, mere effektiv forvaltning af naturressourcer og miljø, bedre transportforbindelser og overgang til lavemissionsøkonomi
- Forbedring af sociale ydelser og uddannelse ved at fremme social inklusion og bekæmpe fattigdom, styrkelse af uddannelse til arbejdsmarkedet og støtte til arbejdskraftens mobilitet samt adgang til beskæftigelse.

Om vedtagelsen af OP'et sagde Corina Crețu, kommissær med ansvar for regionalpolitik: "Jeg glæder mig meget over dette ambitiøse program. Det vil frigive omfattende investeringer, som vil skabe gunstige vilkår for innovation og iværksætteri og dermed skabe tusindvis af arbejdspladser. Det vil også fremme interessen for regionen og forbedre livskvaliteten for borgerne."

EUSAIR

Puglia er også en del af EU-strategien for området omkring Adriaterhavet og Det Joniske Hav, som forbinder hav-, kyst- og territorialområder i fire EU-medlemsstater, herunder Italien, samt fire ikke-EU-lande. EUSAIR, hvor der bor 70 millioner

STARE BENE A SCUOLA = SICUREZZA IN SE STESSI + APPRENDIMENTO MIGLIORE

DIRITTI A SCUOLA: EN KLASSEPRÆSTATION

Ved RegioStars-prisceremonien 2015 kom projektet Diritti a Scuola først i kategorien inklusiv vækst: Integration i samfundet af mennesker, der risikerer social udstødelse. Projektet blev anerkendt for sin tilgang til at fastholde børn i skolen ved hjælp af forskellige forebyggende tiltag primært rettet mod børn i grundskolen, og de der gennemfører de første to år i ungdomsuddannelser. Det prioriterer også børn med handicap og de dårligt stillede og fokuserede især på de skoler, der har det højeste frafald.

Ved at kombinere uddannelse og social omsorg yder projektet rådgivning, uddannelsesvejledning og interkulturel mægling til gavn for både studerende og deres familier og reducerer markant antallet af elever, der forlader skolen tidligt. Den engagerede rådgivningstjeneste har givet hjælp og information til omkring en tredjedel af eleverne i projektets skoler (+/- 50 000) og 10 000 familier. Især blev indvandrerelever og deres familier hjulpet med spørgsmål vedrørende social udstødelse og integration.

SAMLET UDGIFT: 140,48 MIO. EUR
EU-BIDRAG: 75,23 MIO. EUR

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/projects/italy/tackling-school-drop-out-rates-and-improving-results

mennesker, er spiller en central rolle med hensyn til at styrke den geografiske kontinuitet i Europa gennem et tættere samarbejde på områder som maritim økonomi, beskyttelse af miljøet, styrkelse af forbindelsen mellem transport og energi samt fremme af den bæredygtige turisme (se *Panorama 57*).

En fornuftig investering

Ifølge Michele Emiliano, præsident for regionsrådet i Puglia (se interview nedenfor), har midler fra samhørighedspolitikken for 2007-2013 givet regionen mulighed for at bekæmpe den negative effekt af den økonomiske nedtur og gøre regionen mere attraktiv og konkurrencedygtig.

Der er foretaget strukturelle investeringer på tværs af mange sektorer, herunder miljø, byudvikling, virksomheders konkurrenceevne, uddannelse, anvendt forskning, infrastruktur og -faciliteter samt velfærd og sundhedsydelser. For eksempel har mere end 18 000 virksomheder nydt godt af ca. 4 mia. EUR, hvoraf 10% var øremærket forskning, og investeringen har skabt omkring 70 000 nye arbejdspladser.

I sundhedssektoren er mere end 150 projekter blevet finansieret for at forbedre det lokale netværk af specialiserede ydelser, som nu er udstyret med den nyeste teknologi. På velfærdsområdet er der opnået vigtige resultater inden for børnepasning og pleje af ældre og plejekrævende mennesker.

Tiltag til at beskytte miljøet inkluderer fremme af mere end 300 projekter til jordbeskyttelse for at forebygge og afbøde naturkatastrofer. Turismen har også fået et løft takket være finansiering af en lang række projekter til fremme og styrkelse af sektoren samt 400 aktiviteter, der skal beskytte og fremme historiske værdier og kulturarv, målrettet historiske teatre, museer og katedraler.

På uddannelsesområdet er der opnået betydelige forbedringer med at reducere frafaldsprocenten i skolerne, et resultat som også kan tilskrives projektet "Diritti a scuola" (rettigheder i skolen), der vandt RegioStars-prisen i 2015 i kategorien inklusiv vækst (se projektboks). Inden for beskæftigelse har omkring 600 000 personer i Puglia deltaget i uddannelsesinitiativer, over halvdelen af dem var 25 år eller yngre.

PUGLIAS ICT LIVING LAB GIVER FORDELE I DET VIRKELIGE LIV

Puglias Living Lab-projekt gav regionen en ny politisk strategi til at tackle den økonomiske krise og styrke en bæredygtig udvikling. Det udviklede et teknologisk innovationsværktøj, som lokale virksomheder, især SMV'er, kan bruge til at imødekomme behov i den offentlige sektor. Den videnbaserede netværksmodel, der er resultatet af projektet, kan skabe domænespecifikke åbne innovationsmiljøer under realistiske betingelser. Da tje-nester og platforme er skabt i samarbejde med slut-brugerne/forbrugerne i et hverdagsmiljø, vil resultaterne være tættere på potentiel markedsanvendelse.

ICT Living Lab indsamlede en række specifikke samfundsmæssige behov med de teknologiske svar i en særlig online database, der er kendt som et "behovskatalog". Ved udgangen af 2015 havde dette katalog indsamlet over 400 krav, mens et "partnerkatalog" loggede 200 forskellige enheder.

SAMLET UDGIFT:
39,79 MIO. EUR
EU-BIDRAG:
22,17 MIO. EUR

<http://livinglabs.regione.puglia.it/>

Endelig er renoveringsprojekter i byerne gennemført i 160 kommuner i regionen, og disse kommuner er nu med til at gøre hele regionen endnu mere attraktiv for turister. ■

FÅ MERE AT VIDE

<http://www.regione.puglia.it/>

Puglia

Befolkning

4 050 803 (2013), 6,8% af landets samlede befolkning.

Arbejdsmarked

I 2013 var lige under 46% af befolkningen i beskæftigelse sammenlignet med et landsgennemsnit på 59,8% (EU 68,3%), arbejdsløsheden var på 19,8% (12,2% på landsplan, EU 10,8%) med en ungdomsarbejdsløshed (under 25 år) på 49,7% (40,0% på landsplan, EU 23,5%).

Økonomi

Regionen er bagud i forhold til den nationale økonomi og EU's økonomi, når det gælder økonomisk udvikling: 66,8% af det gennemsnitlige BNP pr. indbygger i KKS EU-28 med en produktivitet på 94,8% sammenlignet med 110,8% i Italien som helhed. De vigtigste sektorer i% af den nationale BVT (bruttoværditilvækst) er tjenesteydelser (26,5), finansielle og andre aktiviteter (25,7), handel og transport (22,5), industri (13,4), byggeri (8,1) og landbrug (3,7).

Intelligente specialiseringer

Puglia regnes for den mest dynamiske region i Syditalien, og selvom investeringer i FoU er under landsgennemsnittet, har de regionale myndigheder for nylig fremmet flere initiativer, der skal støtte innovationsaktivitet i regionen. Innovationspolitik fokuserer på at skabe produktions- og teknologidistrikter, netværk mellem forskningsinstitutioner og udvikling af menneskelig kapital. Sammen med Emilia-Romagna var Puglia den første italienske region, der implementerede en strategi til intelligent specialisering.

Andre nøglesektorer

Landbrug spiller økonomisk en meget større rolle i Puglia end i resten af Italien. Området er en førende eksportør af hvede, olivenolie og tomater. Får er de eneste husdyr af betydning, men regionen har den fjerdestørste fiskefangst i landet. De største fremstillingsvirksomheder omfatter fødevarer, tekstiler og metalprodukter. Den industrielle sektor er højt udviklet i syd med Taranto-stålværket og en kemikaliefabrik i Brindisi, andre industrier omfatter papirproduktion, ingeniør- og byggematerialer. Inden for servicesektoren, som generelt er svag i Syditalien, vokser turismen fortsat specielt i kystområderne.

PUGLIA – STORE AMBITIONER, STÆRK OPBAKNING

Michele Emiliano, præsident for regionsrådet i Puglia, giver *Panorama* et indblik i, hvor vigtig samhørighedspolitikken er for hans italienske region.

Hvordan kan samhørighedspolitikken hjælpe Puglia til at udvikle sig økonomisk, og hvad er efter din mening fokusområder?

Selvom de ovennævnte data viser, hvordan centrale EU-indsatser bidrager til at reducere indenlandske væksthforskelle, er der også en række aspekter, der understreger, at Europa er inde i en vanskelig fase med hensyn til sin fremtid. Der er stort behov for tættere samhørighed og mere fokus på hverdagens problemer i mange lande, og det kræver en større indsats i retning af politisk harmonisering (et stort emne) sammen med harmonisering af Den Økonomiske og Monetære Union. I denne forbindelse spiller samhørighedspolitikken nu mere end nogensinde en afgørende rolle.

Når vi diskuterer vores fremtid efter 2020, må vi ikke glemme de lokalområder, hvor der er større skævhed og mangler, og hvor mange millioner borgere lever under forhold med store økonomiske, beskæftigelsesmæssige og social problemer af årsager, de ikke er herrer over – og frem for alt områder med færre vækstmuligheder. Som pave Frans

understregede under sit besøg i Europa-Parlamentet i 2014, må hele Europa bekæmpe borgernes mistillid til institutioner, som de føler er langt væk, og som laver regler, der opfattes som langt fra de følelser, der flourer blandt befolkningen. De store idealer, der inspirerede til et forenet Europa, må atter sættes i centrum for dagligdags handlinger.

Samhørighed, udveksling af og opmærksomhed på borgernes krav er idealer, som igen skal fremmes, mens EU-institutionernes teknikaliteter bør skubbes i baggrunden. Vi skal associere fremtiden med håb, specielt den yngre generation. Vi skal genvinde tilliden, så vi kan opnå et samlet, fredeligt, empatisk, gensidigt og proaktivt Europa. I den forbindelse må vi ikke glemme erfaringerne fra mænd som Robert Schuman, Jean Monnet, Alcide De Gasperi og Altiero Spinelli, der formidlede de værdier, vi skal bygge videre på med ny kraft og entusiasme. Puglia er i dag stærkt engageret i at styrke de europæiske idealer og fremme nye udviklingspolitikker inden for velfærd, miljø og økonomi. Strukturfondene for programperioden 2014-2020 vil hjælpe os med at nå disse mål i hele vores lokalområde.

Hvilke fordele og ulemper er der ved denne nye tilgang, hvor forskellige fonde og finansielle instrumenter kombineres? Hvordan kan man sikre håndgribelighed og komplementaritet?

Ved at tage udgangspunkt i muligheder i den grønne økonomi, at forbedre kvalifikationer for arbejdstagere og iværksættere, at støtte smarte kvalifikationer og specialiseringsstrategier, men primært ved at skabe nye jobmuligheder for de unge, øge den sociale integration og bekæmpe den nye sociale og økonomiske fattigdom: Det er de primære mål, der kræver stadig mere integrerede instrumenter, som er tættere på de reelle behov. Vi begynder med allerede etablerede kompetencer og erfaringer. Disse har forvandlet Puglia til en af de mest retskafne regioner med hensyn til anvendelse af EU-midler og vil gøre os i stand til yderligere at forbedre anvendelsen af midler og finansielle instrumenter.

De positive resultater stammer især fra investeringsstøtte til mindre virksomheder, hvor tilskud til anlægs- og udstyrsudgifter kan kombineres med garantier fra partnerskaber om kreditgrænser og fælles garanti (ved hjælp af offentlige midler) for at lette adgangen til kredit. Yderligere positive eksempler omfatter integrering af produktiv investeringsstøtte og planer for erhvervsuddannelse

til arbejdstagere, hjælp til virksomhedsopstart for unge mennesker (NIDI - Nuove iniziative d'impresa: Initiativer til opstart af nye virksomheder - NESUI) og PIN - Pugliesi Innovativi: Innovative pugliere - IA) og mikrolån til mindre virksomheder (selv freelancere kan allerede få gavn den første og sidste mulighed).

Der er et overordnet spørgsmål, hvad angår brug af EU-midler med fokus på forenkling. Hvordan kan regionerne bidrage til at nå dette mål?

I hvert fald ved i større udstrækning at formidle viden om EU-regler. Når modtagerne har tilstrækkelig viden om procedurer, forlænges implementeringsprocesser og tidsfrister, og de kan derfor ikke være forenelige med rapporteringstiderne for forbrug af EU-midler. Men i andre henseender skal det understreges, at der er behov for en større indsats på EU-plan til at forenkle forskellige aspekter vedrørende styring og kontrol. Der er sket betydelige fremskridt, men der er stadig arbejde, der skal gøres.

Desuden bør vi ikke glemme, at forenkling også skal opnås gennem en sammenhængende og integreret tilgang til EU-lovgivning og lovgivning vedtaget af de enkelte medlemsstater. Dette er et meget vigtigt punkt, når for eksempel forskellige lokale og nationale forvaltningsorganer gennemfører direktiver i forbindelse med offentlige indkøb samt godkendelsesprocedurer. For eksempel har Italien for nylig godkendt den nye lovebekendtgørelse for offentlige indkøb. Vi håber, at denne lov helt konkret vil bidrage til at forenkle pro-

cedurerne og forkorte implementeringstiden for offentlige investeringer – som stadig er blandt de længste i Europa.

Hvilke resultater forventer du ved afslutningen af perioden 2014-2020?

Formålet med programperioden 2014-2020 er at gøre Puglia stadig mere innovativt, attraktivt og bæredygtigt både i et social og et økonomisk samt et miljømæssigt perspektiv. Vi ønsker, at vores lokale region skal kunne tiltrække stærkere produktive investeringer og flere turister ved at forbedre levestandarden for både borgere og besøgende. Derudover ønsker vi at inkludere de dårligt stillede befolkningsgrupper stadig mere gennem målrettede og integrerede ydelser for aktive velfærds- og arbejdsmarkedspolitikker. Derfor har vi planlagt betydelige investeringer i intelligente kvalifikations- og specialiseringsstrategier samt i forbedring af den grønne økonomi og transportfaciliteter og primært i forbedring af kvalifikationer. Vi ønsker, at vores lokale region bliver mere attraktiv for både unge fra Puglia og andre unge, da en høj levestandard går hånd i

hånd med et universitetssystem af en høj kvalitet og en stærkt dynamisk og proaktiv virksomhedsstruktur.

Puglia er en af regionerne i EU's makrostrategi for Adriaterhavet og Det Joniske Hav. Hvad er dine forventninger i dette henseende?

Makrostrategien for Adriaterhavet og Det Joniske Hav spiller sammen med andre regionale samarbejdsprogrammer en afgørende rolle i bekæmpelse af EU-skepsis, der starter med samarbejde om spørgsmål af fælles interesse. Makroregioner er et velegnet forum for lokale interessenter at tage direkte del i de beslutninger, de er mest bekymrede over på et overordnet regionalt og nationalt plan. Samtidig giver de vide grænser for samhørighed samt vertikale og horisontale nærhedspolitikker. Adriaterhavsområdet har især behov for at styrke integrations- og udviklingsprocesser med hensyn til vigtige valg, som f.eks. vedrører miljø, økonomi, infrastruktur samt faciliteter og kultur. Samarbejde mellem regionerne er både nyttigt og gavnligt for Europa, da det viser sig, at en kultur med dialog og inddragelse er det eneste, der kan fremme vækst og udvikling af den lokale region, måske i et Europa der er mere forenet og tættere på sin borgere. ■

FÅ MERE AT VIDE

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/newsroom/news/2015/08/european-commission-adopts-eur7-billion-operational-programme-for-the-italian-region-of-puglia

Hvad har EU nogensinde gjort for os?

Gør EU-midler en forskel for, hvordan EU-borgere opfatter den Europæiske Union? Ifølge det, vi har set i den seneste EU-folkeafstemning i det Forenede Kongerige, ser det ikke sådan ud. I regioner såsom Cornwall og West Wales and the Valleys, to af de mest fattige EU-regioner, som har modtaget millioner af euro fra EFRU og ESF, stemte de fleste for at forlade EU.

Medierne og opinionsundersøgelser identificerede en række faktorer, som kan forklare dette tilsyneladende paradoks. Kommunikation kan være en faktor: BBC påpegede manglen på synlighed af EU-skiltning og generelt kendskab til EU-midler i Cornwall.¹ Andre faktorer spillede dog også en rolle, idet de opfattede fordele ved EU-midler i Wales og andre steder blev udkonkurreret af bekymring for bidrag til budgettet, suverænitæt, immigration eller den økonomiske situation i Storbritannien og Europa.²

Spørgsmålet om, hvorvidt folk mener, at EU-midler har gavnet deres regions økonomiske udvikling, og hvorvidt det påvirker deres holdning til EU og den europæiske identitet, er kernen i et nyt Horisont 2020-projekt ved navn COHESIFY. Undersøgelsen vil gennemføre den første dybdegående forskning i det indbyrdes forhold mellem den europæiske identitet, EU's samhørighedspolitik og kommunikation i regioner i hele Europa. Den er en del af den bredere Horisont 2020-dagsorden, som undersøger, hvordan EU-borgerne og Unionen får et tættere forhold, og hvordan man skaber en fælles europæisk identitet, som kan styrke Unionens legitimitet og den europæiske integration.

Den offentlig mening efter krisen

Eurobarometerundersøgelsen viser, at den europæiske identitet blandt EU-borgere faldt i årene efter den økonomiske krise i 2007-2008, men derefter steg til niveauet før krisen i 2010. Den nåede et historisk højdepunkt i 2015, hvor over

¹ <http://www.bbc.co.uk/news/uk-politics-eu-referendum-36054645>

² <https://www.theguardian.com/uk-news/2016/jun/25/view-wales-town-showered-eu-cash-votes-leave-ebbw-vale>

^ Cornwall, en af Storbritanniens fattigste regioner, har modtaget betydelige midler fra EFRU og ESF

50% af borgerne identificerede sig både med deres eget land og med Europa for første gang. Politisk opbakning til EU er også gået frem i de seneste år, selvom borgernes tillid til EU stadig ligger på et niveau, der er langt under det før krisen, og det vides endnu ikke, hvilken indflydelse Brexit har på EU og den offentlige mening.

Samhørighedspolitikken udgør en stor andel af EU's budget og har været et centralt redskab i indsatsen mod krisens konsekvenser, men mindre end 50% af EU-borgerne kender til den Europæiske Fond for Regionaludvikling eller Samhørighedsfonden, og kun en femtedel af disse mener at have haft gavn af EU-finansierede projekter i deres dagligdag.

Professor John Bachtler, direktør for European Policies Research Centre (Strathclyde Universitet), som leder COHESIFY-konsortiet bestående af 10 EU-partnere, påpegede følgende: »Mange europæere anser EU for at være fjernt fra deres verden. De politiske beslutninger træffes i Bruxelles, og midlerne allokeres via nationale og regionale hovedstæder på måder, der næppe forstås af borgerne. Hvis EU virkelig gerne vil have et tættere forhold til sine borgere, er der behov for en meget større forståelse af, hvad folk mener om EU og dens politikker.«

Hans kollega, Dr Carlos Mendez, COHESIFY-projektleder, tilføjede: »Denne undersøgelse vil omfatte at snakke med almindelige borgere i hele EU for at finde ud af, hvad de mener om EU og de penge, der bruges i deres land, region eller by.«

Forskningsmetoder

COHESIFY-konsortiet, som består af otte europæiske universiteter og to SMV'er, vil bruge to år på tværfaglig forskning med anvendelse af forskellige forskningsmetoder, herunder fokusgrupper og en repræsentativ undersøgelse blandt borgerne, online-undersøgelser og dybdegående interviews med samhørighedspolitikens interessenter og kommunikatører, analyse af indholdet af de politiske partiers programmer samt analyse af medierne, herunder de sociale medier. Desuden analyseres de nuværende kommunikationsstrategier eller -aktiviteter, som medlemsstaterne og forvaltningsmyndighederne har iværksat.

Forskningen styres af et rådgivende udvalg bestående af kommunikationseksperter og politiske eksperter fra GD Regionalpolitik og Bypolitik, Regionsudvalget, Freie Universität Berlin og Club of Venice.

Udover at udvikle ny viden om forholdet mellem samhørighedspolitikken og den europæiske identitet er det et mål for projektet at give væsentlige politiske anbefalinger for at forbedre virkningsgraden og effektiviteten af EU's kommunikation om samhørighedspolitikken. De første resultater vil dukke op først på året i 2017, og projektet afsluttes i 2018 med de endelige rapporter, herunder udgivelse af en håndbog for EU-kommunikatører. ■

FÅ MERE AT VIDE

www.cohesify.eu

Et indblik i europæiske projekter

Som et led i dette års Europe in my Region-kampagne, har over 3000 projekter i 23 lande åbnet dørene for mere end 300 000 besøgende, for at vise resultaterne af EU's regionale projekter.

Europe In My Region (EIMR) er en EU-dækkende oplysningskampagne, der gennemføres med det formål at tilskynde borgerne til at undersøge EU-finansierede projekter i nærheden af dem. For første gang har fire forskellige initiativer – åbne projektdage, en skattejagt, en fotokonkurrence og en blogging-kampagne – i år givet offentligheden mulighed for at besøge projekter og dele billeder og erfaringer på de sociale medier. Kampagnen er koordineret af GD REGIO og tilrettelagt i samarbejde med regionale myndigheder.

Se nogle af billederne fra de tusindvis af begivenheder, der fandt sted over hele Europa fra maj til juni 2016. ■

FÅ MERE AT VIDE

http://ec.europa.eu/regional_policy/da/policy/communication/inform-network/map/

Lokale virksomheder – støttemodtagere af EU-finansierede programmer i hele regionen – samlet til DIP Sliven-arrangementet i Bulgarien.

Besøgende på EIMR i Baden-Württemberg, Tyskland, fik en fantastisk mulighed for at lære mere om EU-finansierede projekter i regionen.

Besøgende på Luxembourgs årlige Fête de l'Europe deltog i forskellige aktiviteter, der fremhævede EU's medlemsstater, de europæiske institutioner og fire klynger, der fokuserer på vækst og beskæftigelse, klima og energiunionen, det digitale indre marked samt EU som en stærkere international aktør.

Den slovenske minister Alenak Smerkolj (bagerste række, nr. to fra højre) deltog i det ESF-finansierede projekt (»Uddannelse for unge voksne«) i løbet af Åbne EU-projektdage i Koper, Slovenien.

Regionen Thessalien i Grækenland har været vært for en lang række interaktive, offentlige begivenheder i områder, hvor bymæssig infrastruktur og kulturelle projekter er blevet gennemført med støtte fra EU.

Arrangementet Åbne EU-projektdage i Lodzkie Voivodeship, Polen.

Smilende ansigter ved afslutningen på skattejagten i Fortaleza de Santiago, Sesimbra i Portugal.

Sikring af fremtidig politisk samhørighed efter 2020

Marjorie Jouen er ekspert i EU-politikker i forbindelse med regional, landlig og lokal udvikling, territorial samhørighed og social innovation og samtidig særlig rådgiver på Notre Europe - Jacques Delors Institute, og her deler hun sit syn på vejen frem for europæisk samhørighed.

Brexit er en påmindelse om, at den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) blev skabt som reaktion på et krav stillet af det Forenede Kongerige, efter at de var blevet medlem af det Europæiske Økonomiske Fællesskab. Der er sørme løbet meget vand i åen siden 1975! Jeg tror, at hemmeligheden bag denne lange levetid ligger i det faktum, at regionaludviklingspolitikker er i stand til at forandre sig, hver gang der er en reform, startende med netop den, der blev oprettet med samhørighedspolitikken, hvis 30-års jubilæum vi fejrer i år.

Hvert program er faktisk kendetegnet ved en bestemt kombination af værktøjer og udvælgelseskriterier for de territorier, der har størst behov, som svar på enhver trussel mod den europæiske samhørighed i en given periode. Udfordringen består i at forudse problemer, der skal løses, mere end fem år i forvejen. Det er dog ikke et spørgsmål om at starte forfra, men om at bygge videre på eksisterende strukturer for at kunne forbedre det, vi allerede har. De grundlæggende principper — fælles administration og samfinansiering fra medlemsstaterne og regionerne samt flerårige og flersektorielle programmer — forbliver uændrede.

Hvad skal vi bevare fra 2014-2020-programmet?

To et halvt år efter at det trådte i kraft, kan vi lære en del af det nuværende program, som især kendetegnes ved behovet for at løse den økonomiske krise. Det fælles program for de fem europæiske strukturfonde og investeringsfonde (ESIF), og deres tilpasning for så vidt angår det, der skal være prioriteterne for EU 2020-strategien, blev udarbejdet som reaktion på et ønske om større effektivitet i en periode med budgetmæssige begrænsninger. Strengere kontrol og betingelser blev indført for at garantere virkningsgraden af interventionsværktøjerne under overskriften »bedre udgiftsstyring«.

Den anden påfaldende ting ved dette program lå i introduktionen af »territorial samhørighed« som et mål, hvilket betyder, at der lægges særlig vægt på

mellemregionalt og overregionalt plan (byer, lokalområder og makroregioner) ved at stille nye værktøjer til rådighed.

Europa-Kommissionens udarbejdede sin første rapport¹ ved udgangen af 2015. Den bemærker, at samhørighedspolitikken ikke havde kunnet forhindre den økonomiske krise i at udslutte »gevinsten ved den økonomisk konvergens, der var blevet opnået i adskillige europæiske regioner og medlemsstater siden 2000«, og dermed erkender den også, at de utilstrækkelige beløb, der er i spil, betyder, at den ikke kan iværksætte en ægte omfordelingspolitik.

Omvendt, og hvad positivt er, gjorde den karakteristiske forvaltning af midlerne — for streng i nogles øjne — det muligt for dem at spille en »afbødende rolle« og nogle gange opveje en manglende national offentlig investering. Valgfriheden ved de nye territoriale udviklingsinstrumenter som f.eks. integreret territorial investering (ITI), strategier til bæredygtig byudvikling og lokaludvikling styret af lokalsamfundet (CLLD), tyder på, at de i bund og grund er eksperimentelle.

I henhold til Fabrizio Barcas territorialiserede sociale dagsorden² har programmet opnået gode resultater for så vidt angår bedre forvaltning af ESIF for regionerne ved at fremsætte CLLD'er for alle typer territorier og anerkende eksistensen af andre mål end dem, der er forbundet med økonomiske resultater (for eksempel forandringer på energi- og miljøområdet). Der er dog ikke sket frem-

¹ Meddelelse fra Kommissionen — »Investering i job og vækst — maksimering af bidraget fra de europæiske struktur- og investeringsfonde« COM(2015) 639 final af 14. december 2015

² F. Barca, 2009, *An agenda for a reformed cohesion policy*

skridt i forhold til social samhørighed, særligt beskæftigelse og fattigdom. Der er kun gjort beskedne fremskridt inden for »god forvaltningspraksis«, men den proceduremæssige kompleksitet er dog blevet forbedret, og i stedet for territorialisering af sektorpolitikken er samhørighedspolitikken blevet »sektorialiseret«.

Hvilke udfordringer står samhørigheden over for efter 2020?

Den periode med geopolitisk kaos, vi for øjeblikket befinder os i, bør ikke aflede opmærksomheden fra behovet for intern samhørighed i et EU i forandring. Disse behov er ikke udelukkende arbejdsmarkedsmæssige, forbundet med erhvervsaktiviteter og omsætning samt følgerne af det indre marked, men i stadig større udstrækning samfundsmæssige — det vil sige forbundet med folks alder, kultur, helbred og uddannelse osv. Den territoriale dimension er i stigende grad vigtig som et referencepunkt for fredelig sameksistens, i betragtning af at de fleste

institutioner og mekanismer bag social samhørighed har fået mindre betydning (arbejde, skole, virksomheder osv.) eller er forsvundet.

Derfor findes forskellene mellem små regioner eller territorier (bydistrikter eller landdistrikter) ikke alene på grund af deres økonomiske konkurrence og innovationsprofiler, men også på grund af deres levevilkår, sociale harmoni og deres demokratiske institutioners generelle sundhedstilstand.

Endvidere burde territoriernes ulige adgang til knappe naturressourcer og de klimamæssige forskelle betyde, at et afgørende stadie i Horisont 2025 kan nås med henblik på at inddrage territorier og befolkninger for at sikre robusthed.

Det er derfor nødvendigt at:

- basere en væsentlig del af allokeringen af midler (i størrelsesordenen 30 %) ikke på BNP pr. indbygger men på det

europæiske indeks over sociale fremskridt (EU-SPI)

- revidere investeringsprioriteterne ved at give plads til flere målsætninger, som omhandler unge mennesker, forebygger eksklusion og styrker robusthed, bedre levevilkår, deltagelsesdemokrati, social innovation samt kreativitet ved brug af digital teknologi
- forstærke og konsolidere brugen af integrerede værktøjer til territorial udvikling ved at gøre dem obligatoriske
- fremme territorial konkurrence som en metode til at gennemføre regionale investeringsprogrammer mellem byer og landdistrikter, kyst- og bjergområder og lokale myndigheder, i tilgift til at udgøre en specifik målsætning. ■

FÅ MERE AT VIDE

Notre Europe –
Jacques Delors Institute:
www.delorsinstitute.eu/1-Home.htm

MOOC: et kursus, der forklarer EU's budgetter og finansiering

Regionsudvalgets (RU) Massive åbne onlinekursus (MOOC) er det første af sin slags og skal hjælpe regionale og lokale myndigheder med at navigere i udformningen af politikker vedrørende Den Europæiske Unions anliggender. Det fokuserer på adgang til EU-midler og forståelse af budgetterne.

Det første MOOC-kursus i 2015 gav en generel introduktion til EU's institutionelle opbygning og beslutningsprocedurer, især de dele der vedrører regionale og lokale anliggender. Mere end 50 eksperter, herunder lokale politikere og medlemmer af Europa-Parlamentet, repræsentanter på højt niveau fra EU's institutioner samt akademikere fra universiteter, delte deres viden via videoer og direkte debatter, der blev streamet over internettet fra RU's lokaler i Bruxelles.

Omkring 8500 deltagere fra over 70 lande bekræftede MOOCs potentiale for at styrke den administrative kapacitet på lokalt plan og den store efterspørgsel efter onlineuddannelse i EU's anliggender. Som følge heraf blev anden udgave arrangeret fra den 31. oktober til den 9. december, og vil i praksis være tilgængelig for dem »der kommer for sent« i hele 2017.

Kurset i år er tilrettelagt i samarbejde med Den Europæiske Investeringsbank og to generaldirektorater under Europa-Kommissionen (GD for Regionalpolitik og Bypolitik og GD for Budget).

MOOC kommer til at bestå af seks hovedtemaer – der hver især er online én uge og kræver ca. to timers studier – der fokuserer på EU's budget, og hvordan det bruges. Kursusværktøjerne, der omfatter videoer, direkte debatter, faktablade og quizzer, er fordelt ligeligt på grundteorier om EU's finansiering, procedurer og evaluering samt praktiske oplysninger fra dem, der beskæftiger sig med projektudvikling og

2. RUNDE

Den anden udgave af MOOC har til formål at tiltrække over 10 000 deltagere, herunder:

- › RU-medlemmer samt regionale og lokale politikere fra EU og andre lande
- › Medarbejdere i EU's institutioner, regionale kontorer i Bruxelles, foreninger osv.
- › Embedsmænd fra regionale og lokale administrationer involveret i EU's økonomiske forhold
- › Medarbejdere, der arbejder for NGO'er og andre mulige støttemodtagere til EU-finansiering
- › Medarbejdere, der arbejder for finansielle institutioner såsom (regionale) erhvervsfremmende banker
- › Lærere, studerende og journalister.

-levering. »Kurset er frit tilgængeligt på fun-mooc.fr, og deltagere kan tilmelde sig på: <https://www.fun-mooc.fr/courses/CoR/114001/session01/about>.

1. modul præsenterer regionernes og byernes rolle i EU's anliggender, med fokus på økonomiske forhold. **2. modul** giver en oversigt over EU's nuværende budget suppleret med oplysninger om budgetcyklussen, resultater, gennemsigtighed og investeringsrelaterede aktiviteter. **3. modul** ser nærmere på de europæiske struktur- og investeringsfonde samt gennemførelsen af dem.

Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer og andre instrumenter under Den Europæiske Investeringsbank er dækket i det **4. modul**, herunder god praksis og netværk. EU-programmer, -procedurer og -agenturer, der er knyttet til regioner og byer, bliver præsenteret i **modul 5**. Endelig ser **6. modul** på midtvejsevalueringen af EU's budget for 2014-2020 og prognoserne for perioden efter 2020. ■

FÅ MERE AT VIDE

<http://cor.europa.eu/en/events/Pages/CoR-online-MOOC.aspx>

NYHEDER [KORTE NYHEDER]

EPIRUS-REGIONEN VINDER PRISEN FOR BEDSTE PRAKSIS FOR »BORGERVEJLEDNING«

Et vellykket initiativ fra Grækenland har udmærket sig i konkurrencen 2015 for projekter i den offentlige sektor arrangeret af Det Europæiske Institut for Offentlig Administration. Formålet med konkurrencen er at fremhæve de mest innovative og effektive tiltag, der kan fungere som eksempler på både europæisk og internationalt plan. En af de fattigste regioner i Grækenland, Epirus, har med god succes udarbejdet en »borgervejledning« som et nyttigt værktøj på internettet, der fungerer som en fjernservice for borgere og virksomheder og sparer både tid og penge. Projektet løser en flaskehals med lange ventetider på at blive betjent, og det øger samtidig produktivite-

ten i den lokale borgerservice. Det øger desuden gennemsigtigheden og tilliden til offentlige tjenester.

Projektet var blandt de 64, der blev udvalgt som eksempler på god praksis, og som blev indsendt af 36 europæiske lande og europæiske institutioner. Det er værd at bemærke, at Epirus' »borgervejledning« er udarbejdet af medarbejderne ved hjælp af gratis open-source-software, hvilket har reduceret udgifterne til gennemførelse, hosting og vedligeholdelse til nul! Idéen kom fra den regionale næstformand for Epirus, Tatiana Kalogianni. Hendes støtte har været afgørende, for at hele projektet er lykkedes. ■

FÅ MERE AT VIDE

<http://www.politis.gov.gr>

NY GENERALDIREKTØR FOR REGIONALPOLITIK OG BYPOLITIK

Europa-Kommissionen har udpeget Marc Lemaître som generaldirektør for dens GD for Regionalpolitik og Bypolitik (GD REGIO). Han indtrådte i sin nye rolle den 1. september, efter Walter Deffaa.

Marc Lemaître har 20 års erfaring med europæiske anliggender, både i Europa-Kommissionen og i Luxembourgs diplomatiske tjeneste. Fra 1996 til 2006 arbejdede han i Luxembourgs faste repræsentation i Den Europæiske Union, hvor han beskæftigede sig med budgetmæssige, handelsmæssige og generelle forhold, herunder udarbejdelse og forhandling af den flerårige finansielle ramme for 2007-2013.

Han blev medlem af Kommissionen i 2007 som chef for kommissær Danuta Hübners kabinet, og derefter for hendes efterfølger Paweł Samecki. Fra 2010 til 2013 var Marc Lemaître chef for budgetkommissær Janusz Lewandowskis kabinet. I løbet af denne periode blev den nuværende flerårige finansielle ramme (2014-2020) udarbejdet og vedtaget.

^ Den regionale næstformand for Epirus, Tatiana Kalogianni (i midten) ved prisuddelingen

Siden 2013 har han været chef for PMO (Lønkontoret), en afdeling med næsten 600 medarbejdere. ■

NYE FUNKTIONER PÅ DEN ÅBNE DATAPORTAL

Der er føjet nye data og funktioner til den åbne dataplatform for de europæiske struktur- og investeringsfonde. Nu kan brugerne se alle 533 programmer under ESI-fondene for 2014-2020 (de er tilgængelige via landesiderne), herunder finansiering og forventede resultater baseret på fælles indikatorer (hvor de er til rådighed). Det økonomiske datasæt er opdateret, så det afspejler de programmer, der er vedtaget i juli 2016. Grænseoverskridende samarbejdsprogrammer under instrumentet til førtiltrædelsesbistand (IPA) er også tilføjet. Brugerne kan nu desuden få vist

en tematisk opdeling af finansiering, enten som samlede beløb eller som en procentdel af den nationale tildeling. ■

FÅ MERE AT VIDE

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/reports/cohesion6/cp_data.png

HØJ SCORE FOR INNOVATION

Kommissionen har offentliggjort resultaterne for 2016 for den europæiske resultattavle for innovation, den regionale resultattavle for innovation og innovometeret. De vigtigste resultater er, at innovation i EU haler ind på Japan og USA. Sverige er igen førende inden for innovation, og Letland er den hurtigst voksende innovatør.

Der er også regionale innovative knudepunkter i moderat innovative lande: Piemonte og Friuli-Venezia Giulia i Italien, Baskerlandet i Spanien og Bratislavský kraj i Slovakiet. Overordnet set er den vigtigste drivkraft til at blive førende inden for innovation at indføre en **afbalanceret innovationsordning**, der kombinerer et passende niveau af offentlige og private investeringer, effektive innovationspartnerskaber mellem virksomheder og den akademiske verden samt et stærkt uddannelsesmæssigt fundament og fremragende forskning. Det forventes at EU's resultater på innovationsområdet bliver bedre over de næste to år. De fleste virksomheder har enten planer om at fastholde eller øge investeringsniveauet for innovation over det næste år. Virksomheder i Rumænien, Malta og Irland er mest tilbøjelige til at øge deres investeringer i innovation. ■

FÅ MERE AT VIDE

<http://ec.europa.eu/growth/industry/innovation/facts-figures/scoreboards/>

PROJEKTER

UNGE GENVINDER AKTIVER
BESLAGLAGT FRA MAFIAEN

**DEN EUROPÆISKE UNION:
227 900 EUR**

**REVOLVERENDE FOND:
(NATIONAL SAMFINANSIERING)
107 500 EUR**

**REVOLVERENDE FOND:
(SAMHØRIGHEDS-
HANDLINGSPLAN)
194 700 EUR**

Lokaler beslaglagt fra mafiaen i Balestrate, en kystby med 6000 indbyggere i Siciliens Palermo-provins, bliver brugt til ungdomscenter.

Bygningen blev beslaglagt fra en lokal mafioso og overdraget til kommunen i Balestrate i 2009. Den blev renoveret takket være finansiering på 530 000 EUR under det nationale »operationelle program for sikkerhed« med henblik på at omdanne den til det første ungdomscenter i byen.

Kommunen i Balestrate åbnede en udbudsrunde for forvaltningen af dette center i december 2015. Det bud, der vandt, kom fra et joint venture af seks lokale nonprofitorganisationer, der ønskede at slå sig sammen om det største projekt for inddragelse af unge i Balestrates historie.

Oprettelsen af et ungdomscenter i en bygning, der blev beslaglagt fra mafiaen, i et lokalområde, hvor mafiaen er kraftigt til stede, har stor symbolsk betydning. Den italienske statsadministration tager aktiver fra mafiaen og giver dem tilbage til civilsamfundet, især unge mennesker.

Resultatet er aktiviteter, der har til formål at fremme og udbrede en kultur af lovlighed i centeret for at hjælpe unge mennesker med ikke at komme på afveje ved at øge deres opmærksomhed på lovlighed, lighed, respekt og demokrati. Projektet bliver markedsført gennem formidling og vidnesbyrder for at inspirere den yngre generation med det engagement, som mange mennesker, der har mistet livet i kampen mod mafiaen, udviste.

Der bliver planlagt kulturelle initiativer om lovlighed og bekæmpelse af mafiaen, ulovlige transaktioner og ågerrenter, og lejre for frivillige for unge mennesker, der er interesseret i at bekæmpe mafiaen, bliver styrket.

Kultur på dagsordenen

I centeret bliver der arrangeret kunst-, teater- og musikworkshops for at gøre god brug af de professionelle færdigheder fra de seks organisationer, der forvalter projektet. Der bliver afholdt kurser i medborgerskab samt studiemotivation og mentorseminarer for at forebygge, at unge forlader skolen før tiden. Arrangørerne er overbevist om, at kampen mod mafiaen starter med kultur og uddannelse.

Der bliver oprettet et »Europa-lab« (Laboratorio Europa) for at formidle de muligheder, som EU-programmer for unge, som Erasmus+, Europa for Borgerne, et Kreativt Europa og Ungdomsgarantiordningen, tilbyder.

Centeret bliver således både et fysisk og et symbolsk mødested – et sted til udvikling og formidling af lovlighedskultur med henblik på at styrke følelsen af sikkerhed i hele regionen og for at gøre den til et bedre sted at leve. Det bliver et sted, hvor projektidéer til styrkelse af borgernes bevidsthed samt frihed til at deltage fødes og støttes, især projekter rettet mod unge mennesker.

Endelig vil centeret symbolisere EU's tilstedeværelse i det sydligste Italien – et symbol på tilbagebetaling og vækst, oprettet takket være de muligheder, som EU's institutioner skaber. ■

PROJEKTER

SMV-EKSPERTISE I BÆREDYGTIG RESTAURERING AF KØRETØJER

**SAMLET FINANSIERING:
3 605 937 EUR**

**EU-FINANSIERING:
1 000 000 EUR**

Projektkoordinator for Mobiel Erfgoed Centrum, Hans Visser, fortæller *Panorama* om at hjælpe lokale SMV'er med at skabe en levedygtig forretning med at restaurere brugte skibe, fly, biler og tog.

Små og mellemstore virksomheder (SMV'er) mangler ofte ekspertise til, hvordan de bedst anvender deres viden og får omsat deres ideer til forretning. Ved at give redskaber og ressourcer til ejere og kultur- og organisationsarbejdere, så de på en bæredygtig måde kan restaurere og bevare forskellige transportmidler, har projektet Mobiel Erfgoed Centrum (MEC) spillet en væsentlig rolle for at få virksomheder til at udnytte deres kommercielle potentiale.

Projektet har udviklet en brugbar vidensportal, hvor SMV'er kan finde hjælp

til at teste deres prototyper eller danne partnerskaber. Der er blevet etableret et åbent innovationsmiljø, der samler iværksættere, uddannelsesinstitutioner og testfaciliteter, hvilket skulle sætte skub i introduktion af nye tjenester og produkter på markedet.

Panorama: Hvilken "gnist" fik dette projekt skudt i gang?

Hans Visser: At imødekomme virksomheders behov var det, der virkelig fik dette projekt i gang. Desuden så vi en stor mulighed i at teste prototyper på udvalgte køretøjer, der hører hjemme på de deltagende museer. På den måde kunne vi skabe et "fab-lab"-innovationsmiljø for SMV'er på et højt niveau men med lave omkostninger.

Hvem gik forrest i projektet?

Mobiel Erfgoed Centrum er en uafhængig fond støttet af erhvervslivet, universiteter, andre uddannelsesinstitutioner (erhvervsuddannelsesinstitutioner) og regeringen. MEC-fonden har til formål at fastholde og overføre viden, ekspertise og færdigheder, der er nødvendige for at vedligeholde, forvalte og drive mobile kulturarvsobjekter og overdrage denne viden til virksomheder, enkeltpersoner, uddannelsesinstitutioner og unge i Nederlandene.

Så hvor vigtig var SMV'ernes engagement?

Fonden arbejdede direkte med SMV'erne og hjalp dem med at klare den administrative byrde og med at udvikle ny innovativ viden og nye teknikker. MEC-projektet samlede også nogle af de vigtigste økonomiske aktører i regionen f.eks. inden for kemi, energi, transport og den maritime sektor.

Hvordan blev finansiering sikret og forvaltet?

Inden EFRU-ansøgningen modtog koordinatoren medfinansiering fra Rotterdam Kommune til hele projektperioden. Dette gav os fra starten en sikring af projektet og en buffer til at finansiere opstartsudgifter, specielt udgifter til sekretariatet. EU-finansiering blev sikret takket være den entusiastiske deltagelse af både virksomheder og erhvervsuddannelsesinstitutioner. Finansieringen blev forvaltet gennem en kooperativ fond oprettet specielt til at styre og assistere SMV-engagementet i europæiske projekter.

Hvordan var forholdet til forvaltningsmyndigheden?

Der var regelmæssig kontakt med »Kansen voor West«, specielt ved betydelige og finansielle projektændringer, og de var altid hurtige med både behandling og

udbetaling. Vi oplevede også deres revision som professionel og engageret, hvilket hjalp os til bedre at styre regnskabet. Der var meget arbejde med regnskabet for sekretariatet, men deres indsats hjalp med at fjerne mange administrative byrder for vores SMV-partnere.

Hvordan udviklede partnerskabet sig under projektet?

Projektet nød godt af et entusiastisk samarbejde hele vejen igennem fra alle involverede parter, hvilket vil sige mere end 100 mennesker. Faktisk besluttede mange at fortsætte samarbejdet efter projektets afslutning for yderligere at udvikle banebrydende nye teknologier såsom solcelleteknologi, 3D-udskrivning, kompositmaterialer og IKT-værktøjer.

Hvad var de største udfordringer, I stod overfor?

Den første udfordring var at stimulere nye forretningsmuligheder inden for restaurerings-, el-, jern/stål- og træsektorerne. Derefter skulle vi finde den rigtige måde at bruge innovative multimedieteknikker til at fastholde den fornødne viden og de

nødvendige færdigheder. Endelig skulle vi formidle de nødvendige bidrag til restaurering, forvaltning og drift af mobile kulturarvsgenstande.

Kan du udpege tre eller fire milepæle?

At få alt til at fungere på det administrative plan var en virkelig prøve, selvom det hele faldt på plads, da vi først havde lavet vores arbejdsrapport. Vi organiserede flere konferencer og deltog i Interclassic Fair, hvor vi formidlede vores resultater. Disse begivenheder gav os ny indsigt i, hvordan vi kunne overføre viden og færdigheder, hvilket er vigtigt for at befordre den sociale innovationskæde mellem SMV'er og forsknings- og uddannelsesinstitutioner.

Hvem har haft mest nytte af MEC?

Naturligvis de deltagende SMV'er i forhold til at udvikle nye innovative produkter og processer til at restaurere forskellige transportmidler. Faktisk er der opstået 92 fuldtidsstillinger som følge af projektet til dato, og erhvervsuddannelsesinstitutionerne har også haft gavn af projektet. Portalen giver nem og direkte adgang til centrale projekresultater, specielt for SMV'er og erhvervsuddannelsesinstitutioner involveret i ren transport og vedligeholdelse.

Hvilke bæredygtige resultater er der kommet ud af dette projekt?

Vi håber, at den viden og de færdigheder, der er opnået og udvekslet, vil bidrage til, at Rotterdam og provinsen Zuid-Holland bliver renere. MEC-projektet vil stimulere bæredygtig mobilitet gennem elektrificering og ved at omstille køretøjer til at køre på solenergi og dermed forbedre

luftkvaliteten og reducere støjniveauet. Vi tror, at vores resultater viser muligheder for at kombinere ægte håndværk med innovative teknikker og koncepter for ren transport.

Hvordan kunne tilgangen kopieres i lignende projekter?

MEC-fonden er allerede involveret i et nyt EFRU-finansieret projekt, der fokuserer på at udvikle nye og bæredygtige måder at reducere høje forureningsniveauer fra ældre køretøjer ved hjælp af elektrificering og brændstofceller.

Hvilke erfaringer har I gjort jer, der kan bruges senere?

En vigtig ting, vi har lært, er, at grundlaget for alle projekter bør være de involverede virksomheders behov. Kun på den måde er det muligt at udvikle en bæredygtig forretningsmodel for de innovative produkter, systemer eller processer, der skal udvikles. Det var udgangspunktet for vores projekt, og det, mener vi, det bør være for alle projekter, der søger EU-finansiering. ■

FÅ MERE AT VIDE

<http://www.mobielerfgoedcentrum.nl/>

PROJEKTER

DIGITALISERING AF DET GRÆSKE SUNDHEDSSYSTEM

**SAMLET INVESTERING:
13 937 100 EUR**

**EU-BIDRAG:
13 937 100 EUR**

Projektet e-recepter moderniserer det græske sundhedssystem ved at erstatte den nuværende praksis med håndskrevne recepter med en digitaliseret driftsplatform.

Projektet e-recepter blev gennemført mod slutningen af 2015 og er i øjeblikket én af de vigtigste fungerende e-forvaltningsapplikationer i hele landet. Med støtte fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, mere specifikt fra det operationelle program »digital konvergens«, er e-sundhedsapplikationen blevet installeret og forvaltet af IDIKA SA, et e-forvaltningscenter til tjenesteydelser inden for social sikring. Systemet, der fokuserer på at forbedre patientsikkerheden og plejekvaliteten samt på bedre udnyttelse af ressourcer, har til formål at levere et åbent modulært e-recept-miljø, som er kompatibelt med EU og kan fungere med andre nationale e-sundhedsapplikationer samt tredjepartsinformationssystemer.

Den digitale sociale tjeneste forbinder og fungerer på tværs af landets nationale socialforsikringsfonde gennem en fuldt integreret e-recept-platform. På den måde bidrager projektet til gennemsigtighed, og det støtter beslutningstagning ved at levere nøjagtige statistiske data. Desuden er målene for projektet tæt knyttet til den græske sundhedspolitik (2014-2020), der prioriterer primær sundhedspleje, samling af økonomiske ressourcer, indførelse af nye forvaltnings- og administrationsmetoder, vedtagelse af omkostningseffektive overvågningsmekanismer og udviklingspolitikker for bedre tildeling af ressourcer.

Egnet til formålet

Systemet dækker primært lægemiddelordination og henvisninger til laboratorieprøver, fra overvågning af anmodninger til

betaling fra modtagerne. e-recepterne, der udskrives af den ordinerende læge, gemmes i den nationale database, hvor apoteker og diagnosecentre har adgang til dem. Oplysningerne i databasen stilles til rådighed gennem sikker adgang til blandt andet sundhedsforsikringssselskaber, sundhedsministeriet og tilsynsmyndigheder. Alle transaktioner via nationale sygesikringer overvåges og forvaltes ligeledes fra start til slut, herunder lægebesøg og elektroniske lægehenvísninger.

På patientsiden erstatter en elektronisk recept den ofte ulæselige håndskrevne recept, det bliver nemmere at forny recepter, og samtidig minimeres risikoen for at læse lægens anvisninger forkert. Tallene for 2015 viser, at ca. 3 millioner patienter benyttede den nye recepttjeneste hver måned.

e-recept er også med til at mindske kompleksiteten i dækning af receptforsikring ved at forenkle hele proceduren og sørge for, at patientjournaler er ajourførte.

Den nye digitale tjeneste giver desuden læger en tydelig oversigt over patienternes lægejournaler, og den er bedre tilpasset lægelige retningslinjer samt medicinsk praksis. Den meget positive respons på e-recept-systemet fremgår af de indsamlede statistikker, der viser, at selvom det er indført for nylig, dækker det allerede mere end 98 % af alle recepter, der udstedes i dag i hele landet.

Sidst men ikke mindst bliver der også inden for projektet gennemført en e-sundhedspakke, der består af en lang række værktøjer og tjenester, og som allerede har opgraderet e-recept-systemet på nationalt plan. ■

FÅ MERE AT VIDE

<http://www.e-prescription.gr>

PROJEKTER

BALANCE MELLEM LANDBRUG OG MILJØ I ØSTERSØOMRÅDET

**SAMLET INVESTERING:
6 603 200 EUR**

**EU-INVESTERING:
4 351 700 EUR**

Projektet Baltic COMPASS samlede regionale interessenter fra landbrugs- og miljøsektoren for at bekæmpe for høj tilførsel af næringsstoffer (også kendt som eutrofiering) i Østersøområdet og tilstrømningsområdet hertil.

Projektets vigtigste interessenter omfattede statslige myndigheder, specialistinstitutter, landbrugsorganisationer og virksomheder. Sammen var de i stand til at indføre mere effektive, miljøvenlige landbrugspolitikker, udveksle innovation og bedste praksis, oprette videnskabelige scenarier og investere i miljømæssige teknologier for at løse problemet med for høj tilførsel af næringsstoffer.

Projektet har også været med til at lukke huller i forskellige interessenters administrationskapacitet, og det har frem for alt opnået at opbygge gensidig tillid mellem miljø- og landbrugssektorerne.

Baltic COMPASS omfattede 22 partnere fra otte lande, der grænser op til Østersøen og Hviderusland. Projektet skabte mindst fem nye stillinger, nogle af dem permanente stillinger, takket være støtte fra EU's Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) under det operationelle program »Østersøområdet« i løbet af programperioden 2007-2013.

Win-win-situation

»Baltic COMPASS hjalp landbrugssektoren i Østersøområdet med at finde metoder til at producere de dagligvarer, som regionens 90 millioner indbyggere havde brug for, og samtidig bevare Østersøen. Hvis de foranstaltninger, der anbefales i projektet, gennemføres korrekt i hele regionen, vil de gøre en reel forskel

i Østersøen,« sagde Ola Palm fra det svenske institut for landbrugs- og miljøingeniører (fælles teknologiinitiativ).

På længere sigt forventes det, at resultaterne fra dette initiativ omfatter nye strategier til at reducere eutrofiering, stærkere bånd mellem landbrugets og miljøsektorens interesser samt mere omkostningseffektive politiske tiltag.

Der er desuden håb om, at lande fra den østlige og vestlige del af regionen bliver mere integrerede i overensstemmelse med EU's strategi for Østersøområdet. Ved at kombinere og formidle deres unikke viden og erfaringer, har interessenterne desuden banet vejen for større opmærksomhed på landbruget og miljøet i hele regionen. Dette vil føre til en win-win-situation for landbruget og miljøet uden at skade landbrugssektorens konkurrencedygtighed.

Projektet var tæt knyttet til to andre miljøvenlige landbrugsprojekter: Baltic Deal og Baltic Manure. Det mest synlige resultat af dette samarbejde er interessentkonferencen »Greener Agriculture for a Bluer Baltic Sea«, der har været afholdt siden 2010 og har udviklet sig til at være det vigtigste arrangement for landbrugs-miljøinteressenter i regionen. ■

FÅ MERE AT VIDE

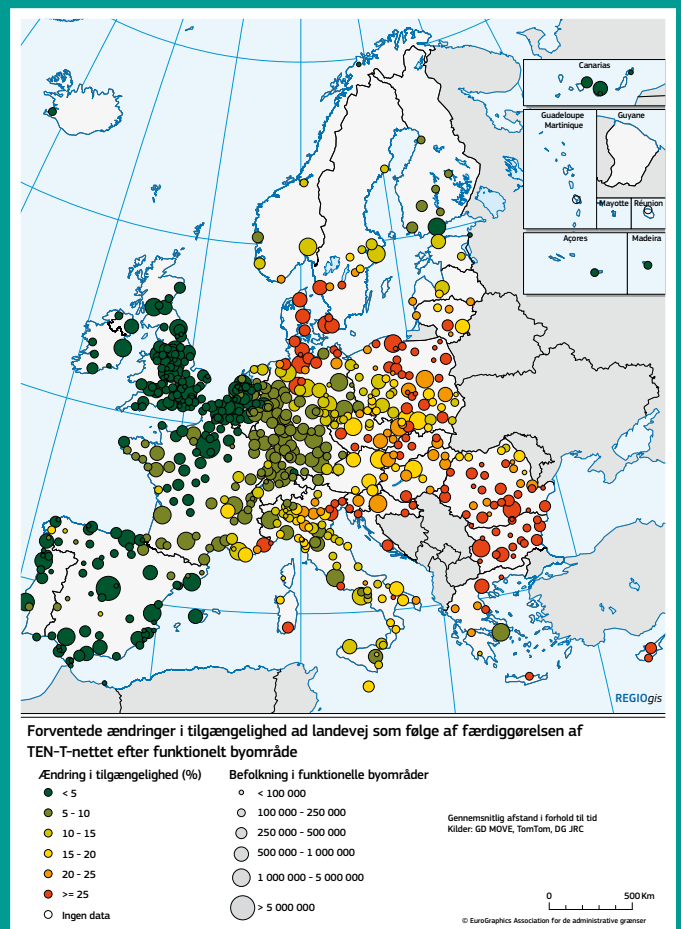
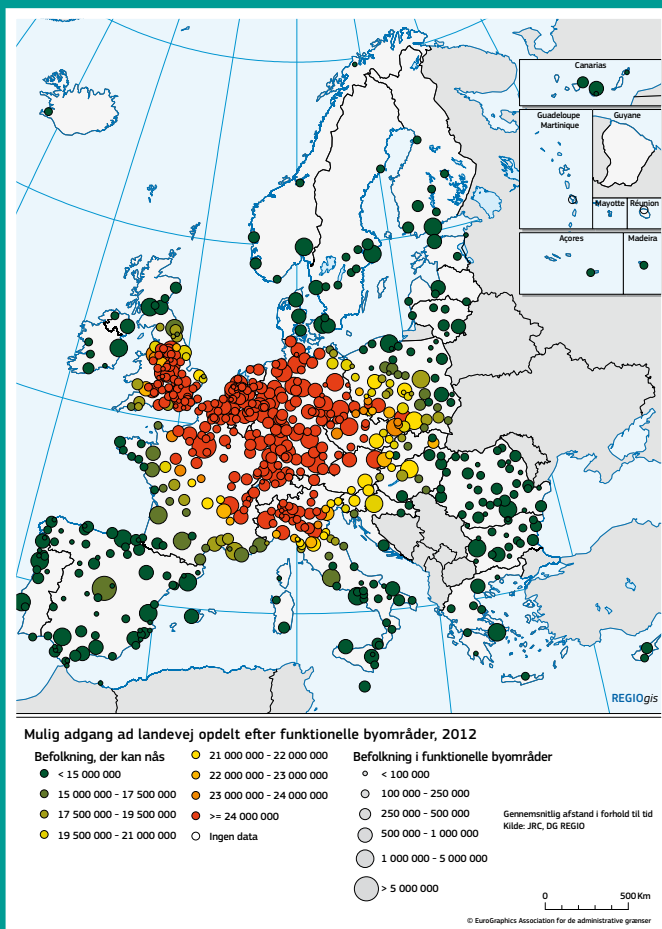
<http://www.balticcompass.org/>

MULIG ADGANG AD LANDEVEJ OPDELT EFTER FUNKTIONELLE BYOMRÅDER, 2012

Dette kort viser de nuværende adgangsmuligheder ad landevej fra alle kommuner i større funktionelle byområder til alle kommuner i EU og EFTA-landene. Analysen tager højde for hastighed og trafikforhold observeret i hele netværket af større veje, herunder broer og færger. Adgangsforhold er udtrykt som antal indbyggere, der kan nås, idet der tages højde for den rejsetid, der er nødvendig for at nå destinationen. Adgangsforholdene er højest i byerne midt i Europa, men nogle af de større mere perifere byer, som Warszawa eller Budapest, scorer også højt på tilgængelighed.

FORVENTEDE ÆNDRINGER I ADGANG VIA LANDEVEJ SOM FØLGE AF FÆRDIGGØRELSEN AF TEN-T-NETTET OPDELT EFTER FUNKTIONELT BYOMRÅDE

Kortet viser de forventede ændringer i adgangsmuligheder for funktionelle byområder som følge af færdiggørelsen af det transeuropæiske transportnet. TEN-T-politikken, der støttes af instrumenter under samhørighedspolitikken, investerer i opførelsen af nye veje og opgradering af eksisterende. Mange funktionelle byområder forventes at få fordele af betydeligt forbedrede adgangsmuligheder (ofte over 20 %) takket være TEN-T-projekter. De forventede forbedringer er særligt udtalte i byer i Bulgarien, Rumænien og Kroatien.

Kilde: JRC (baseret på data fra TomTom, EuroGeographics, Eurostat, GD REGIO og GD MOVE TENtec)

JURIDISK MEDDELELSE

Hverken Europa-Kommissionen eller personer, der handler på vegne af Kommissionen, kan gøres ansvarlige for anvendelsen af oplysningerne i denne publikation eller for eventuelle fejl, som den trods omhyggelig gennemarbejdning måtte indeholde.

Denne publikation er ikke udtryk for Europa-Kommissionens officielle holdning.

Luxembourg: Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2016

ISSN 1725-812X

© Den Europæiske Union, 2016

Gengivelse er tilladt med kildeangivelse.

(*) Rettighederne til de relevante billeder er kun givet til brug i bladet Panorama (58. udgave) og ikke til nogen anden brug. I forbindelse med Panorama 58 og de oversatte udgaver af det må billedet gengives – billedet må ikke gengives til noget andet formål.

I forbindelse med brug/gengivelse af materiale fra tredjemand beskyttet af ophavsret, der er angivet som beskyttet, skal der indhentes tilladelse fra ophavsretsindehaveren(-erne).

Printed in Belgium

Dette blad er trykt på engelsk, fransk, tysk, bulgarsk, græsk, spansk, italiensk, polsk og rumænsk på genbrugspapir.

Det er tilgængeligt online på 22 sprog på:

http://ec.europa.eu/regional_policy/da/information/publications/panorama-magazine/

Indholdet i denne udgave blev færdiggjort i august 2016.

FOTOGRAFIER (SIDE):

Omslag: © iStock, albertogardin

Side 4: © iStock, Kaycco

Side 7: © iStock, standret

Side 8: © Martijn Beekman

Side 6, 9, 10, 11, 12, 28, 29, 30, 36, 43:

© European Commission

Side 14: © iStock, RicoK69

Side 16, 17: © RWMC Ljubljana

Side 20: © iStock, knape, © Det regionale råd i Oulu

Side 21: © iStock, Alvaro Arroyo, © Udviklings- og samhørighedsagentur

Side 23: © iStock, therry, © Antoine Darnaud –

Région Languedoc Roussillon Midi Pyrénées

Side 24: © iStock, Borisb17

Side 25: © Regionen Stockholm

Side 26, 27: © Črt Slavec – Statsligt organ for udvikling

og europæisk samhørighedspolitik, Slovenien

Side 31: © Diritti a Scuola

Side 32: © Living Lab

Side 30, 33: © Thinkstock, fotoember

Side 35: © Forvaltningen i regionen Puglia

Side 37: © Thinkstock, Creatas Images

Side 39: © Ministeriet for økonomisk udvikling, Polen,

© Statsligt organ for udvikling og europæisk samhørighedspolitik, Slovenien,

© FEDER Luxembourg, © Lissabon 2020

Side 40: © Marjorie Jouen

Side 41: © iStock, RoBeDeRo

Side 42: © Regionsudvalget

Side 45: © Kommunen Balestrate

Side 46, 47: © Mobiel Erfgoed Centrum

Side 48: © e-prescription

Side 49: © Baltic COMPASS

KALENDER

10.-13. OKTOBER

Bruxelles (BE)

Europæisk uge for regioner og byer
(inkl. RegioStars-ceremonien)

3.-4. NOVEMBER

Bratislava (SK)

5. årlige forum for EU-strategien
for Donau-regionen

8.-9. NOVEMBER

Stockholm (SE)

7. strategiske forum for EU-strategien
for Østersøområdet

30.-31. MARTS 2017

Bruxelles (BE)

Forum for den yderste periferi

26.-27. JUNI 2017

Bruxelles (BE)

Samhørighedsforummet

HOLD FORBINDELSEN

ec.europa.eu/regional_policy
cohesionsdata.ec.europa.eu

@EU_Regional
#CohesionPolicy | #ESIFunds

EUinmyRegion

flickr.com/euregional

RegioNetwork

yammer.com/RegioNetwork

[ec.europa.eu/commission/2014-2019/
cretu_en](http://ec.europa.eu/commission/2014-2019/cretu_en)
@CorinaCretuEU

Der er flere oplysninger om disse arrangementer under afsnittet Kalender på Inforegio-webstedet:
http://ec.europa.eu/regional_policy/da/newsroom/events/

Publikationskontoret

Meddelelse fra Europa-Kommissionen,
Generaldirektoratet for Regionalpolitik og
Bypolitik – Ana-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1 – B-1160, Bruxelles
E-mail: regio-panorama@ec.europa.eu